Τὸ φύλλον δραχ. 2 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2½ πέννες
Καὶ τὰ ἔκτακτα δωδεκασέλιδα φύλλα ἐπίσης δραχ. 2.

ΗΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὰς 30. Ἑξάμηνος δραχ. 45. Τρίμηνος δραχ. 25.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.· Ἀμερικῆς δολλάρια 4. Ἀγγλίας καὶ ἄλλων ἐν γένει ἀλλοδαπῶν Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συν δρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Ἠωρεάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 35ος | *Ἐν Ἀθήναις, 14 Ἰουλίου 1928* | *Ἔτος 50ον.—Ἀριθ. 33*

ΣΤΗ ΣΚΙΑ ΤΟΥ ΠΥΡΓΟΥ

Μυθιστόρημα ὑπὸ Vrignault καὶ Valdor

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Θάμενε ὥρα πολλὴ νὰ κοιτάζει τὰ λευκὰ πανιὰ τῶν πλοίων ποὺ περνοῦσαν καὶ τὰ καθάρια θαλασσόπουλια ἀπάνω ἀπὸ τὸ ἥσυχο νερό, ἀλλὰ ἡ ὥρα ἔφευγε κι' ἤθελε νὰ ἰδεῖ τὸ παρεκκλήσι, ποὺ ἡ μὶς Μίλδρεδ ἔλεγε πὼς ἦταν ὡραῖο μνημεῖο γοτθικῆς τέχνης.

Γύρισε πίσω ψάχνοντας νὰ τὸ βρεῖ.

Οἱ δενδροστοιχίες διασταυρώνονταν σ' ὅλες τὶς διευθύνσεις καὶ στάθηκε ἀμήχανη, χωρὶς νὰ ξέρει ποῦ ἔπρεπε νὰ γυρίσει.

— Ἀπὸ δῶ θᾶναι! εἶπε καὶ μπῆκε σὲ μιὰ δεντροστοιχία, ποὺ οἱ κλάδοι της ἑνώνονταν ἀποπάνω σχηματίζοντας τοῦννελ.

Δὲ γελάστηκε. Στὴν πρώτη καμπή, φάνηκε τὸ παρεκκλήσι μὲ τὰ φίνα του σκαλίσματα, σὰν ἕνα λευκὸ στολίδι μέσα στὸ πυκνὸ πράσινο.

Ἔσπρωξε τὴν πόρτα καὶ κοντοστάθηκε στὸ κατώφλι, γιατὶ τῆς ἔκανε ἐντύπωση τὸ μυστικόπαθο φῶς, ποὺ βασίλευε ἐκεῖ μέσα.

Ὡστόσο τὰ μάτια της συνήθισαν, ἔκανε τὸ σταυρό της καὶ κοίταξε τριγύρω της. Καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ τῆς φάνηκε πὼς αὐτὸ ποὺ ἔβλεπε δὲν ἦταν ἕνας τόπος ὁλότελα ἄγνωστος!

Σὰν ἀπὸ ἔνστικτο, ἡ Νταίζη προχώρησε στὸ στασίδι, ὅπου γονάτιζε μικρούλα κοντὰ στὴ μητέρα της, καὶ κοίταξε ἀφηρημένη μιὰ μεγάλη εἰκόνα καμωμένη μὲ χρωματιστὰ τζάμια, ποὺ παρίστανε τὸ προσκύνημα τῶν Μάγων. Οἱ Μάγοι γονατίζουν μπροστὰ στὴν Παναγιὰ καὶ στὸ θεῖο Παιδί της, ἀπὸ πάνω οἱ Ἄγγελοι δοξολογοῦν, στὸ βάθος φαίνεται ἕνα καραβάνι φορτωμένο μὲ πλούσια δῶρα.

Ἕνα κομμάτι τζάμι ἔλειπε κι' ἕνα πουλὶ ἔμπαινε μέσα ξαφνικά, ἔκανε γρήγορες βόλτες μέσα στὴν ἐκκλησιά, κι' ὕστερα ἔβγαινε πάλι ἀπὸ τὴν τρύπα.

Κι' ἡ Νταίζη εἶχε πεποίθηση, ὅτι τὄχε ξαγαϊδεῖ τὸ πουλὶ αὐτὸ νὰ μπαίνει καὶ νὰ βγαίνει τατιβίζοντας βιαστικὰ ἀπὸ τὸ σπασμένο τζάμι...

Ἕνα κουδούνι χτύπησε μακρυὰ καὶ τὴν ξύπνησε ἀμέσως ἀπὸ τὰ ὀνειροπολήματά της. Ἦταν ὥρα νὰ γυρίσει.

Ἔτρεξε, γιὰ νὰ μὴ τὴν περιμένουν, ἀλλὰ κοντὰ στὴν ἔπαυλη ἀπάντησε τὴ δεσποινίδα ντὲ-Πιερρεφὸν καὶ γύρισαν μαζί, κουβεντιάζοντας εὔθυμα.

«Δυὸ κύκνοι πλησίασαν...» (Σελ. 265, στ. γ'.)

Χωρίστηκαν στὴν εἴσοδο.

Ἡ κυρία Βερδιὲ περίμενε τὴ Νταίζη στὸ δωμάτιο, ὅπου τὴν ἔμπασε τὸ πρωί.

— Ἐδῶ θὰ τρῶμε πάντα μαζί, κόρη μου, εἶπε. Ὑποσχέθηκα στὴ μυλαίδη ὅτι θὰ σὲ προσέχω ὅσον καιρὸ μείνεις ἐδῶ. Κι' ἀλήθεια φαίνεσαι πολὺ μικρή. Πόσων χρονῶν εἶσαι;

— Δεκαπέντε, κυρία.

— Εἶσαι μικρούλα ἀκόμη καὶ βέβαια δὲν ξέρεις τίποτα ἀπὸ τὴ ζωή. Κάθε φορά, ποὺ θὰ παγτᾶς δυσκολία, θὰ ρχεσαι νὰ μοῦ λὲς κι' ἐγὼ θὰ σὲ ὁδηγῶ.

— Εὐχαριστῶ πολύ, κυρία, εἶπε ἡ Νταίζη μ' εὐγνωμοσύνη. Ἀπὸ τὴ μητέρα μου χωρίστηκα μόνον ὅταν πῆγα στὴ μὶς Μίλδρεδ καὶ δὲν ξέρω, ἀλήθεια, πῶς πρέπει νὰ μιλῶ. Φοβᾶμαι πὼς θὰ σᾶς φανῶ πολὺ κουτή. Ἡ δεσποινὶς ντὲ-Πιερρεφὸν ξέρει νὰ μιλᾶ τόσο καλά!

— Ἡ νεαρὴ κοντέσσα ἔζησε πάντα μέσα στὸν κόσμο, κόρη μου, κι' ἡ μητέρα της εἶναι ἀπὸ πολὺ μεγάλο σπίτι. Ὅταν ζοῦσε ὁ κόντες, δεχόταν στὸ σπίτι της τὴν ἀνώτερη γαλλικὴ ἀριστοκρατία. Ἔτσι μαθαίνει κανεὶς πολὺ εὔκολα πῶς πρέπει νὰ μιλᾶ. Μὰ ἕνα κορίτσι δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ μιλᾶ ὅλη τὴν ὥρα, ἀλλὰ πρέπει νὰ εἶναι προσεχτικὸ καὶ ζεμνό.

Ἡ κυρία Βερδιὲ ἦταν ἔξυπνη καὶ μορφωμένη γυναίκα, καὶ καθόλου ξιππασμένη· ἔτσι ἡ Νταίζη πολὺ γρήγορα πῆρε θάρρος μαζί της.

Καθὼς σηκώνονταν ἀπὸ τὸ τραπέζι, μπῆκε ἡ δεσποινὶς ντὲ-Πιερρεφόν.

— Ἐλᾶτε γρήγορα, Βιολέττα! εἶπε. Ἔχουμε νὰ ἰδοῦμε ἕνα σωρὸ πράγματα.

— Δὲ θ' ἀρχίσουμε τὸ ἐργόχειρο; ρώτησε ἡ Νταίζη.

— Ὄχι, προκομένη μου, εἶπε ἡ Λουΐζα γελώντας. Ἐγὼ εἶμαι λιγάκι τεμπέλα. Ἂς ξεκουραστοῦμε σήμερα κι' ἂς ἀρχίσουμε ἀπὸ αὔριο, ἂν καὶ ἡ κυρία Βερδιὲ τὸ ξέρω πὼς θὰ μὲ μαλώσει.

— Ἡ κυρία Βερδιὲ χαμογέλασε. Ἦταν πολὺ μαλακὴ κι' ἀγαποῦσε τὴ χαριτωμένη της μαθήτρια.

— Πρῶτα-πρῶτα νὰ μάθετε τὸ σπίτι μας, ἀφοῦ θὰ μείνετε τόσον καιρό, γιατὶ εἶναι πολὺ μεγάλο κι' ἔχετε φόβο νὰ χαθῆτε καμμιὰ φορά.

Καὶ πῆρε τὴ Νταίζη στ' ὡραῖο πάρκο, ποὺ ἄρχιζε ἀπὸ τὴ θάλασσα κι' ἔφτανε ὡς τὴν κοιλάδα τοῦ Στούρ. Τὰ συντριβάνια διατηροῦσαν παντοῦ τὴ δρο-

σιά καὶ μέσα στὶς δεντροστοιχίες ξεχώριζαν ποῦ καὶ ποῦ κάτασπρα ἀγάλματα.

Ἔκαμαν ἕνα μεγάλον περίπατο καὶ κάθε τόσο ἔβρισκαν καὶ μιὰ καινούργια ὀμορφιά. Ὕστερα πῆγαν στοὺς σταύλους καὶ στὰ σπιτάκια τῶν σκύλων κι' ἡ Νταΐζη διασκέδασε πολύ. Ἡ Λουΐζα γνώριζε ὅλα τὰ ζῶα καὶ τὰ φώναζε τὸ καθένα μὲ τ' ὄνομά του.

— Ἂν ἤξερες ἱππασία, εἶπε, θὰ κάναμε ὡραίους περιπάτους μὲ τ' ἄλογα στὰ δάση. Τὸ χτῆμα αὐτὸ εἶναι ξέρεις πολὺ μεγάλο. Φαίνεται ὅτι γινόταν θαυμάσια κυνήγια ἐδῶ, στὰ χρόνια τῆς ὡραίας λαίδης.

— Ποιᾶς ὡραίας λαίδης;

— Ἦταν ἡ λαίδη Διάνα, ἡ γυναίκα τοῦ λόρδου Ἔρλιγκτον. Πάνε δέκα χρόνια ἀπὸ τότε. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη δὲν εἶχε γίνει ἀκόμη ἡ ἐπανάσταση καὶ λὲν ὅτι ὁ κόσμος γλεντοῦσε πολύ. Ὁ βασιλιὰς ἔδινε γιορτὲς κι' οἱ εὐγενεῖς κοίταζαν ποιὸς νὰ κάμει τὴν λαμπρότερη ἐμφάνισή. Τώρα οἱ πύργοι τῶν εὐγενῶν εἶναι κλειστοὶ πιὰ καὶ δὲν κοτᾶ κανεὶς νὰ στολιστῆ λιγάκι, γιατὶ τὸ κόμμα ποὺ κυβερνᾶ ὑποστηρίζει πολὺ τὴν ἁπλότητα καὶ μάχεται τὴν πολυτέλεια. Αὐτοὶ εἶναι οἱ πουριτανοί, καθὼς τοὺς λένε... Τί κακὴ σκέψη τῆς μαμμᾶς, νὰ φύγει ἀπ' τὴ Γαλλία καὶ νὰ παντρευτεῖ μ' αὐτὸν τὸν κακὸ λόρδο Στάρλυ!

Τὰ τελευταῖα αὐτὰ λόγια τὰ εἶπε σιγανά, κι' ἡ Νταΐζη τῆς ἀπάντησε τὸ ἴδιο σιγανά:

— Καὶ γιατὶ τὸν πῆρε, ἀφοῦ εἶναι κακός;

— Καὶ ποῦ τὸν ἤξερε; Ὁ παπποῦς ἤθελε νὰ γίνει αὐτὸς ὁ γάμος, καὶ στὴ Γαλλία ὅ,τι πεῖ ὁ πατέρας εἶναι γινωμένο. Ὁ λόρδος εἶχε καλὴ θέση στὴν Αὐλή. Ποιὸς νὰ τόξερε πὼς θὰ γινόταν ὕστερα ἀποστάτης;

Τὸ χαρωπὸ πρόσωπο τῆς κόρης εἶχε πάρει ἕνα ὕφος γεμάτο πικρία καὶ περιφρόνηση κι' ἡ Νταΐζη ποὺ τὴν ἤξερε πάντα γελαστή, συγκινήθηκε. Τῆς ἔσφιξε τὸ χέρι κι' ἡ Λουΐζα τῆς κράτησε τὸ δικό της τρυφερά...

— Ναί, εἶπε πάλι στὴ Νταΐζη, ἡ ζωὴ εἶναι συχνὰ ἄσχημη ἐδῶ μέσα. Ἡ μαμμὰ λέει ὅτι τὸ καθῆκόν της εἶναι νὰ μένει ἐδῶ. Ἐγὼ ὅμως πνίγομαι ἐδῶ μέσα κὰ θέλω νὰ φύγω. Ἰδίως ὅταν ἐκεῖνος εἶναι ἐδῶ, ἔστω καὶ περαστικός... Γι' αὐτὸ θέλω νἄχω μιὰ φιληνάδα...

Τὰ μάτιά της εἶχαν γεμίσει δάκρυα καὶ ξαφνικὰ ἀγκάλιασε τὴ Νταΐζη καὶ τὴ φίλησε μ' ὅλη τὴν ἀφέλεια τῆς παιδικῆς της ἡλικίας.

— Τώρα εἶναι πεθαμένη πιὰ ἡ ὡραία λαίδη; ρώτησε ἡ Νταΐζη γιὰ ν' ἀλλάξει τὴν κουβέντα.

Κάθησαν σ' ἕναν πέτρινο πάγκο, στὴν ἄκρη μιᾶς στέρνας.

— Περίμενε καὶ θὰ σοῦ πῶ, ἀπάντησε ἡ Λουΐζα. Ἐμεῖς ἐδῶ περνοῦμε σωστὸ μαρτύριο. Ἀκόμη κι' ὅταν λείπει, δὲν τολμᾶμε νὰ μιλήσουμε ἐλεύθερα. Εἶναι κάποιος Τζέκιν ἐδῶ, ὑπασπιστής του ἢ σπιοῦνος του, καὶ μᾶς τριγυρνᾶ καὶ κρυφακούει καὶ τοῦ δίνει ἀναφορά. Κι' ἔτσι ὁ λόρδος Στάρλυ, ἐνῶ φαίνεται πὼς δὲν ἀνακατεύεται διόλου στὴ ζωή μας, ξέρει ὅμως τί κάνουμε καὶ τί λέμε, κι' ὅταν θέλει μᾶς ἀναγκάζει νὰ κάνουμε τὸ θέλημά του. Στὴν ἀρχὴ ἐγὼ ἔφερνα ἀντίσταση, ἀλλὰ μὲ φοβέρισε πὼς θὰ μὲ στείλει πίσω στὴ Γαλλία, κι' αὐτὸ θὰ τὴν πίκραινε πολὺ τὴ μαμμά... Δὲ λέω λοιπὸν τίποτα τώρα. Ξέρω πὼς ἡ θέση του εἶναι δύσκολη, γιατὶ θέλει νὰ κολακεύει τὸν Κρόμβελ, ποὺ εἶναι πουριτανός, ἐνῶ ἐμεῖς εἴμαστε καθολικές.

— Καὶ πῶς σᾶς ἀφίνει νὰ ἔχετε τὴ θρησκεία σας;

— Ξέρει πὼς ἂν μᾶς ἐπίεζε, ἡ μαμμά, θὰ σηκωνόταν καὶ θἄφευγε ἀμέσως. Κι' ἡ οἰκογένειά μας εἶναι πολὺ δυνατὴ στὴ Γαλλία.

(Ἀκολουθεῖ) ΜΙΚ. Δ. ΣΤΑΥΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΕΛΜΑΣ ΛΑΓΚΕΡΛΕΦ (Βραβεῖον Νομπέλ)

ΤΟ ΘΑΥΜΑΣΤΟ ΤΑΞΙΔΙ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Στὴν ἀρχὴ τὸν ἄρπαξε ἀπὸ τὰ ροῦχα του καὶ τὸν τίναξε γιὰ νὰ ἰδῆ ἂν εἶναι στἀλήθεια αὐτὸς ὁ ἴδιος, ὕστερα τὸν χαΐδεψε μὲ τῆ μύτη της καὶ τὸν τίναξε πάλι. Ἀλλὰ δὲν τοῦ εἶπε οὔτε μιὰ λέξη γιατὶ τὴν εἶχε παρακαλέσει ὁ Νίλς νὰ μὴ ξυπνήσει τὶς ἄλλες.

Φίλησε τὴ γριὰ χήνα καὶ στὰ δυὸ μάγουλα κι' ὕστερα ἄρχισε νὰ τῆς διηγεῖται πῶς βρέθηκε στὸ Σκάνσεν καὶ πῶς ἔμεινε ἐκεῖ φυλακισμένος.

— Καὶ πρέπει ἀκόμη νὰ σοῦ πῶ, ὅτι ἡ κυρὰ Μαριὼ ἡ ἀλεποῦ βρισκόταν κι' αὐτὴ στὸ Σκάνσεν. στὸ κλουβὶ τῶν ἀλεπούδων. ἐξακολούθησε ὁ Νίλς σὰν εἶπε τὶς δικές του περιπέτειες. Καὶ παρ' ὅλο ποὺ μᾶς εἶχε κάνει τόσα φοβερὰ κακά, μολαταῦτα τὴν λυπήθηκα μὲ τὴν καρδιά μου. Ἦταν καὶ πολλὲς ἄλλες ἀλεπούδες μέσα σ' ἐκεῖνο τὸ κλουβὶ κι' αὐτὲς φαίνονταν πολὺ εὐχαριστημένες ἀπὸ τὴ ζωή τους, ἐνῶ ἡ κυρὰ-Μαριὼ στεκόταν πάντα λυπημένη καὶ νοσταλγοῦσε τὴν ἐλευθερία της. Μὲ τὸν καιρὸ εἶχα ἀποκτήσει πολλοὺς φίλους στὸ Σκάνσεν, καὶ μιὰ μέρα ἄκουσα ἕνα σκυλὶ νὰ λέει ὅτι στὸ Σκάνσεν εἶχε ἔρθει ἕνας ἄνθρωπος ποὺ ἤθελε νἀγοράσει ἀλεπούδες. Εἶχε ἔρθει ἀπὸ ἕνα μακρινὸ νησί. Στὸ νησὶ αὐτὸ οἱ ἄνθρωποι δὲν εἶχαν ἀφίσει πιὰ οὔτε μιὰ ἀλεποῦ καὶ τώρα ἔχουν φοβερὲς ζημίες ἀπὸ τοὺς ἀρουραίους καὶ γι' αὐτὸ τὸ λόγο ἤθελαν νὰ πάνε πάλι ἀλεπούδες στὸ νησί τους γιὰ νὰ τοὺς ξεπαστρέψουν αὐτές. Μόλις τὸ ἔμαθα ἐγὼ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, πῆγα στὸ κλουβὶ τῶν ἀλεπούδων καὶ φώναξα:

— Ἄκουσε, κυρὰ-Μαριώ! Αὔριο θὰ ἔρθουν ἐδῶ ἄνθρωποι ποὺ θέλουν νἀγοράσουν ἀλεπούδες. Λοιπὸν νὰ μὴ κρυφτῆς οὔτε νἀγριέψης, ἀλλὰ νὰ σταθῆς μπρὸς-μπρὸς καὶ νἀφήσης νὰ σὲ πιάσουν, ὥστε νἀποκτήσης πάλι τὴν ἐλευθερία σου.—Κι' ἀλήθεια, ἡ κυρὰ-Μαριὼ ἀκολούθησε τὴ συμβουλή μου καὶ τώρα τρέχει ἐλεύθερη σ' ἐκεῖνο τὸ νησί. Τί λὲς γι' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, κυρὰ-Ἄκκα; Δὲν ἔκανα καλά;

— Κι' ἐγὼ ἂν ἤμουνα, δὲν θἄκανα καλύτερο, εἶπε ἡ Ἄκκα.

— Χαίρομαι πολὺ ποὺ συμφωνοῦμε καλά, εἶπε ὁ Νίλς. Τώρα ὅμως ἔχω νὰ σὲ ρωτήσω καὶ κἄτι ἄλλο. Μιὰ μέρα εἶδα νὰ φέρνουν στὸ Σκάνσεν δεμένο τὸν ἀετὸ τὸ Γόργη, ἐκεῖνον ποὺ εἶχε παλέψει μὲ τὸν Φίλιππα, καὶ νὰ τὸν βάζουν μέσα στὸ κλουβὶ τῶν ἀετῶν. Φαινόταν καταλυπημένος κι' ἦταν σ' ἐλεεινὴ κατάσταση, καὶ πολλὲς φορὲς μοῦ ἤρθε νὰ πάω καὶ νὰ λιμάρω τὰ σόρματα τοῦ κλουβιοῦ του καὶ νἀνοίξω μιὰ τρύπα ὥστε νὰ μπορέση νὰ πετάξη καὶ νὰ φύγη. Ἀλλὰ ἔπειτα συλλογιζόμουν: Ὄχι, ὄχι, αὐτὸς εἶναι ἕνας ἐπικίνδυνος ληστὴς ποὺ τρώει τἀθῶα πουλιά. Δὲν ἤξερα ἂν ἔπρεπε νὰ ἐλευθερώσω ἕναν τέτοιο κακοῦργο καὶ γι' αὐτὸ σκέφθηκα ὅτι θὰ ἦταν καλύτερο ἂν ἔμενε ἐκεῖ. Τί λὲς τώρα γι' αὐτό, κυρὰ-Ἄκκα; Δὲν σκέφθηκα καλά;

— Ὄχι, δὲν σκέφθηκες διόλου καλά, εἶπε ἡ Ἄκκα. Μπορεῖ κανεὶς νὰ κατηγορῆ τοὺς ἀετοὺς ὅσο θέλει, εἶν' ἀλήθεια ὅμως πὼς εἶναι τὰ πιὸ περήφανα ἀπ' ὅλα τὰ πουλιὰ καὶ πὼς ἀγαποῦν τὴν ἐλευθερία τους περισσότερο ἀπ' αὐτὰ καὶ εἶναι ἄδικο νὰ μένουν σκλαβωμένα. Ξέρεις τί θὰ ἔλεγα νὰ κάνουμε; Μόλις ξεκουραστῆς λιγάκι, νὰ ξεκινήσουμε οἱ δυό μας γιὰ τὴ Στοκχόλμη καὶ νὰ πάμε στὸ μεγάλο κλουβὶ τῶν ἀετῶν γιὰ νὰ ἐλευθερώσουμε τὸν Γόργη!

— Αὐτὰ τὰ λόγια περίμενα ἀπὸ σένα, κυρὰ Ἄκκα, εἶπε ὁ Νίλς. Ὑπάρχουν κάποιοι ποὺ λένε ὅτι δὲν εἶχες πιὰ καμμιὰ ἀγάπη γιὰ κεῖνον ποὺ ἀνάστησες, γιατὶ ζῆ ὅπως πρέπει νὰ ζῆ ἕνας ἀετὸς σύμφωνα μὲ τὴ φύσι του. Τώρα ὅμως βλέπω πὼς αὐτὸ δὲν εἶναι ἀλήθεια. Τώρα ἐγὼ θὰ πάω νὰ ἰδῶ ἂν ξύπνησε ὁ Φίλιππας, κι' ἂν θέλεις ἐσὺ νὰ εὐχαριστήσης ἐκεῖνον ποὺ μὲ ἔφερε ἐδῶ, τότε θὰ τὸν βρῆς δίχως ἄλλο πάνω στὸ βράχο, ὅπου εἶχες θρέψει μιὰ φορὰ ἕνα ὀρφανὸ ἀετόπουλο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

Η ΑΙΖΑ ΚΑΙ Ο ΜΑΤΑ

Ἡ ἀρρώστεια

Τὴν ἴδια ἐποχὴ ποὺ ὁ Νίλς Χόλγκερσον ταξίδευε μαζὶ μὲ τὶς ἀγριόχηνες, εἴδαμε ὅτι καὶ δυὸ παιδιὰ τραβοῦσαν τὸν ἴδιο δρόμο. Τὰ παιδιὰ αὐτὰ ἦσαν

ἀπὸ τὸ Σούνερμπο τοῦ Σμαΐλαντ καὶ κάθονταν μὲ τοὺς γονεῖς τους σ' ἕνα μικρὸ σπιτάκι μέσα στὸ μεγάλο κάμπο τοῦ Ἀγιούγκ. Ὅταν αὐτὰ τὰ παιδιὰ ἦταν πολὺ μικρὰ ἀκόμη, χτύπησε ἕνα βράδυ τὴν πόρτα τους μιὰ φτωχὴ γυναίκα καὶ τοὺς ζήτησε νὰ κοιμηθῆ ἐκεῖ τὴ νύχτα. Παρ' ὅλο ποὺ ἡ καλύβα μόλις χωροῦσε αὐτοὺς ποὺ τὴν κατοικοῦσαν, οἱ φτωχοὶ ἄνθρωποι δέχθηκαν μὲ προθυμία τὴν γυναίκα καὶ ἡ μητέρα τῆς ἑτοίμασε ἕνα στρῶμα. Ὁλόκληρη τὴ νύχτα ἡ δυστυχισμένη ἄρρωστη ἔβηχε τόσο πολύ, ὥστε τὰ παιδιὰ νόμιζαν πὼς θὰ πετοῦσε ἔξω ἡ καρδιά της· καὶ τὸ ἄλλο πρωὶ ἦταν τόσο ἄρρωστη ποὺ δὲν μποροῦσε πιὰ νὰ φύγη.

Ὁ πατέρας κι' ἡ μητέρα τῶν παιδιῶν ἔδειξαν τὴ μεγαλύτερη καλοσύνη ἀπέναντί της. Τὴν ἔβαλαν νὰ ξαπλώση στὸ ἴδιο τους κρεββάτι κι' αὐτοὶ κοιμόνταν χάμω, κι' ὁ πατέρας ἔφερε τὸ γιατρὸ καὶ τῆς ἀγόρασε φάρμακα. Ἡ ξένη ὅμως ἀπὸ μέρα σὲ μέρα χειροτέρευε καὶ στὸ τέλος ἄρχισε νὰ τοὺς παρακαλεῖ νὰ τὴν διώξουν ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ νὰ τὴν ἀφήσουν νὰ πεθάνη ἔξω στὸ δρόμο. Καὶ καθὼς ἐκεῖνοι δὲν ἤθελαν νὰ ἐκπληρώσουν τὴν παράκλησή της, τοὺς εἶπε ὅτι μιὰ τσιγγάνα ποὺ τὴν ἐχθρεύοταν τὴν καταράστηκε νἀρρωστήση. Κι' ὄχι μόνον αὐτό, ἀλλὰ τὴν καταράστηκε κιόλας νὰ πάθουν τὰ ἴδια μ' αὐτὴν κι' ὅλοι ὅσοι θὰ τὴν ἔπερναν στὸ σπίτι τους καὶ θὰ φαίνονταν καλοὶ μαζί της. Ἡ ἄρρωστη λοιπὸν νόμιζε ὅτι ἡ κατάρα αὐτὴ βγῆκε ἀληθινὴ καὶ γι' αὐτὸ τοὺς παρακαλοῦσε νὰ τὴν πετάξουν ἔξω καὶ νὰ μὴν ἐνδιαφερθοῦν π-ὰ καθόλου γι' αὐτήν, γιατὶ δὲν ἤθελε νὰ τοὺς φέρει τὴ δυστυχία μέσ' στὸ σπίτι τους.

Οἱ φτωχοὶ ἄνθρωποι ὅμως δὲν ἔκαναν ἐκεῖνο ποὺ ἤθελε ἡ ἄρρωστη. Βέβαια δὲν μπορεῖ νὰ πῆ κανεὶς πὼς δὲν φοβήθηκαν λιγάκι, ἀλλὰ δὲν τοὺς ἔκανε καρδιὰ νὰ βγάλουν στὴν πόρτα μιὰ φτωχὴ ἑτοιμοθάνατη γυναῖκα.

Σὲ λίγο πέθανε ἡ ἄρρωστη καὶ ἀπὸ τότε μπῆκε ἡ δυστυχία μέσ' στὸ σπίτι τῶν καλῶν φτωχῶν ἀνθρώπων. Πρῶτα βασίλευε ἀνάμεσά τους ἡ χαρά, γιατὶ μόλα ποὺ δὲν ἦταν πλούσιοι, ἔβγαζαν τὸ ψωμάκι τους. Ὁ πατέρας ἔφτιανε χτένια γιὰ ἀργαλειοὺς κι' ὅλη ἡ οἰκογένεια τὸν βοηθοῦσε. Κι' ἅμα κάθονταν στὸ τραπέζι τῆς δουλειᾶς καὶ ὁ πατέρας ἄρχιζε νὰ λέη ἀστεῖα, τότε γελοῦσαν ὅλοι τόσο πολύ, ποὺ τοὺς ἀνέβαιναν δάκρυα στὰ μάτια.

Τὰ δυὸ παιδιὰ θυμόντουσαν τὴν ἐποχὴ ὕστερα ἀπὸ τὸν θάνατο τῆς φτωχῆς γυναίκας σὰν ἕνα κακὸ ὄνειρο. Δὲν ἤξεραν πιὰ ἂν κράτησε πολὺ ἢ λίγον καιρὸ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, εἶχαν ὅμως τὴν ἐντύπωση ὅτι στὸ σπίτι τους γινόνταν καθημερινῶς κηδεῖες. Τ' ἀδέλφια τους πέθαιναν τὸ ἕνα ὕστερα ἀπὸ τὸ ἄλλο καὶ θάβονταν μέσα στὴν κρύα γῆ. Ἀλήθεια δὲν εἶχαν παρὰ τέσσερα ἀδέλφια μόνο, ἀλλὰ στὰ παιδιὰ φαινόνταν σὰν νὰ ἦταν πολὺ περισσότερα. Στὸ τέλος τὸ σπίτι ἔγινε τόσο σιωπηλὸ σὰν νὰ μὴ ζοῦσε πιὰ κανένας ἐκεῖ μέσα. Ἡ μητέρα προσπαθοῦσε νὰ κρατήση τὸ θάρρος της, ἀλλὰ ὁ πατέρας εἶχε γίνει ἄλλος ἄνθρωπος. Δὲν εἶχε πιὰ ὄρεξη οὔτε νὰ δουλέψη οὔτε νὰ κάνη ἀστεῖα, ἀλλὰ καθόταν ἀπὸ τὸ πρωὶ ὡς τὸ βράδυ μὲ τὸ κεφάλι χωμένο μέσ' στὰ χέρια του.

Μιὰ μέρα ξέσπασε ἡ ἀπελπισία του τόσο ἄγρια, ποὺ τὰ παιδιὰ τὸν φοβήθηκαν. «Δὲν μπορῶ νὰ κατάλάβω» εἶπε «γιατὶ ἔπεσε μιὰ τέτοια δυστυχία μέσ' στὸ σπίτι μας; Ἐμεῖς ἐκάναμε ἕνα καλὸ βοηθῶντας τὴν ἄρρωστη. Εἶναι τὸ κακὸ λοιπὸν στὴ γῆ πιὸ δυνατὸ ἀπ' τὸ καλό;»

Σὲ λίγες μέρες τὰ παιδιὰ ἔχασαν τὸν πατέρα τους. Δὲν εἶχε πεθάνει, ἀλλὰ εἶχε φύγει ἀπὸ τὸ σπίτι. Εἶχε ἀρρωστήσει ἡ μεγάλη ἀδελφὴ ποὺ ἦταν ἡ ἀγαπημένη του, κι' ὅταν αὐτὸς εἶδε ὅτι θὰ πεθαινε κι' ἐκείνη, δὲν μπόρεσε νὰ μείνη πιὰ στὸ σπίτι. Ἡ μητέρα ἔλεγε ὅτι γιὰ τὸν πατέρα αὐτὸ ἦταν καλύτερο, γιατὶ στὸ τέλος θὰ τρελλαινόταν δίχως ἄλλο.

Ἀπ' τὴν ἡμέρα ποὺ ἔφυγε ὁ πατέρας, μπῆκε μεγάλη φτώχεια μέσ' στὸ σπίτι, καὶ τὴν ἡμέρα ποὺ πέθανε ἡ μεγάλη ἀδελφή, ἡ μητέρα ἔκλεισε τὸ σπίτι καί, μὲ τὰ δυὸ παιδιὰ ποὺ τῆς ἔμεναν, ἔφυγε ἀπ' τὴν πατρίδα της.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Η ΡΗΝΑ ΚΙ' Η ΜΑΡΙΝΑ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

ΛΑ.'

Ὅταν τὰ πιὸ κοντινὰ ψάρια, ποὺ ἔπλεαν κι' αὐτὰ στὸν ἀφρό, εἶδαν ἐκεῖνα τ' ἄσπρα φουσκωμένα πράγματα, τρόμαξαν πολύ. Δὲν τόλμησαν νὰ πλησιάσουν νὰ ἰδοῦν πῶς εἶναι πανιὰ ἄβλαβα καὶ νὰ ἡσυχάσουν, παρὰ εὐθὺς τὄβαλαν στὴ φευγάλα φωνάζοντας:

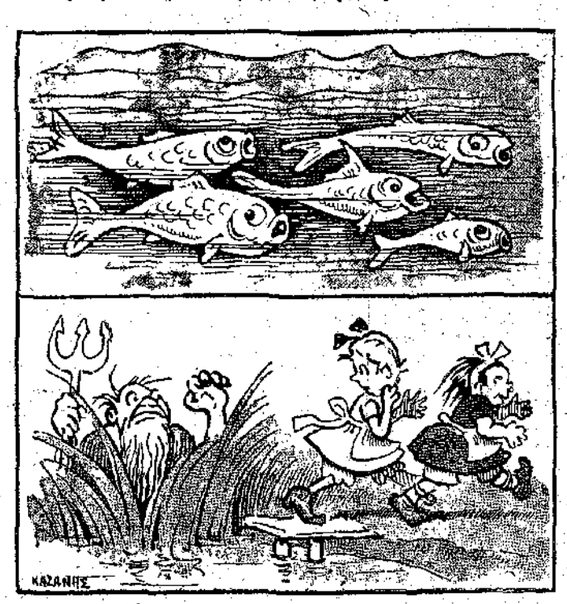

— Φυλαχτῆτε! Ἔφτασαν ἀπὸ τὴ στεριὰ κάτι ἄσπρα θεριὰ πελώρια καὶ κολυμπᾶνε!.. Δυστυχία σ' ἐμᾶς τὰ ψάρια, χαθήκαμε!

Θὰ πῆτε: μὰ μιλοῦν τὰ ψάρια; Γιὰ τοὺς ἀνθρώπους ὄχι βέβαια. Μὰ ἔχουν κι' αὐτὰ μιὰ γλῶσσα ποὺ τὴν ἀκοῦν καὶ τὴν καταλαβαίναν μεταξύ τους. Ἔτσι τἄλλα ψάρια ἄκουγαν πολὺ καλὰ τί ἔλεγαν ἐκεῖνα ποὺ ἔφευγαν τρομαγμένα. Καὶ τρόμαξαν κι' αὐτά, καὶ τὄβαλαν στὴν τρεχάλα, καὶ φώναζαν τὰ ἴδια. Σὲ λίγο ὅλη ἡ θάλασσα ἀναστατώθηκε, ἀπὸ τὸ βυθὸ ὡς τὸν ἀφρό. Τὰ ψάρια, λογῆς-λογῆς, μικρὰ καὶ μεγάλα, ἔγιναν ἕνα κοπάδι ποὺ ἔφευγε ξεφρενιασμένο...

Τὸ Στοιχιὸ τῆς Θάλασσας ὅμως, ποὺ ἀγαπᾶ καὶ προστατεύει τὰ ψάρια, εἶδε τὴ φευγάλα ἐκείνη, ρώτησε τί συμβαίνει, τοῦ εἶπαν γιὰ τ' ἄσπρα θεριά, καὶ βγῆκε νὰ τὰ ἰδῆ, νὰ τὰ σκοτώση. Μ' ἀντὶ γιὰ θεριά, εἶδε δυὸ μικρὰ κορίτσια, ποὺ ἔρριχναν στὴ θάλασσα ἀσπρόρροῦχα.

— Ἐ! τοὺς φώναξε μὲ μιὰ φωνὴ σὰ βροντή. Τί κάνετε σεῖς ἐκεῖ καὶ τρομάζετε τὰ ψάρια μου; Παιχνίδια εἶν' αὐτά;

— Μάννα μου! ἔκαμαν ἡ Ρήνα κι' ἡ Μαρίνα, καθὼς γύρισαν κι' εἶδαν τὸ φοβερὸ Στοιχιὸ μὲ τὸ τρίδοντο καμάκι του. Κι' ἔκαμαν νὰ φύγουν...

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑ-ΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΟΙ "ΦΙΛΟΙ,,

Ἀγαπητοί μου,

ΚΑΤΑ τύχη, παραστάθηκα προχτὲς σὲ μιὰ οἰκογενειακὴ σκηνὴ ἀπὸ τὶς πιό... διδακτικές: Ἕνας πατέρας μάλωνε τὸ γιό του, ποὺ ἤθελε νἀγοράσῃ ἄλλο καπέλλο, ἐπειδὴ οἱ φίλοι του τοῦ εἶχαν βρεῖ πῶς αὐτὸ ποὺ ἀγόρασε, δὲν τοῦ πάει...

— Οἱ φίλοι σου καὶ οἱ φίλοι σου! φώναζε ὁ πατέρας. Μὰ νομίζεις πῶς εἶναι φίλοι σου αὐτοί; Κάθε φορὰ ποὺ θὰ βάλῃς κάτι καινούργιο, θὰ σοῦ ποῦν πῶς δὲν εἶναι καλό, πῶς δὲν σοῦ πάει, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ σοῦ χαλοῦν τὴν εὐχαρίστηση καὶ νὰ σὲ βάζουν σ' ἔξοδα καὶ μπελάδες. Ἀπὸ κακία δηλαδὴ κι' ἀπὸ ζῆλεια! Ἀμ δὲν εἶναι φίλοι αὐτοί; Ποῦ τοὺς βρῆκες! ποῦ τοὺς ξέρεις; ποῦ σὲ ξέρουν;.. Μερικοὶ δὲν εἶναι οὔτε κἂν συμμαθητές σου. Ἄλλοι σοῦ τοὺς γνώρισαν ἔξω, στὸν περίπατο, στὸ ζαχαροπλαστεῖο, στὸν κινηματογράφο. Γνωριμιὲς τοῦ δρόμου. Παιδιὰ οἰκογενειῶν βέβαια, καλοντυμένα καὶ μὲ χαρτζιλίκι στὴν τσέπη. Δὲν πᾶς ἐσὺ μὲ παρακατινούς, τὸ ξέρω. Ἀλλὰ τί σημαίνει; Μπορεῖς νὰ μοῦ πῆς πῶς σἀγαποῦν κιόλα, πῶς ἐνδιαφέρονται γιὰ σένα ἀληθινά, ὅπως ὁ Πέτρος ὁ ξάδελφός σου, ὅπως ὁ Κώστας ποὺ εἶναι γιὸς τοῦ καλύτερου φίλου μου, ὅπως ὁ Νίκος ποὺ μεγαλώσατε μαζὶ ἀπὸ μωρά; Αὐτοὶ φίλοι σου, μάλιστα!.. Ὄχι οἱ ἄλλοι...

— Μὰ οἱ ἄλλοι ἔχουν γοῦστο, μπαμπά! Εἶναι πιὸ τοῦ κόσμου...

— Τὸν κακό τους! Κι' ἐσὺ ἔχεις γοῦστο. Καθένας ἔχει τὸ γοῦστο του. Μὲ τὸ γοῦστο σου ἀγόρασες αὐτὸ τὸ καπέλλο. Καὶ σοῦ ἄρεσε, ἦσουν εὐχαριστημένος, ἐνθουσιασμένος... Βγῆκες ἔξω, εἶδες αὐτοὺς τοὺς γελοίους, σοῦ εἶπαν ἕνα λόγο, — ἓν' ἀστεῖο ἴσως, — τελείωσε! Τὸ καπέλλο σου δὲν ἀξίζει πιά, πρέπει νὰ τἀλλάξῃς!.. Μὰ εἶναι ζωὴ αὐτή;.. Γιὰ συλλογίσου πῶς ἡ ἴδια ἱστορία γίνεται καθεμέρα. Σὲ ἄφησαν ποτὲ αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι, οἱ «φίλοι», νὰ χαρῇς καπέλλο, φορεσιά, γραβάτα, παπούτσι, πορτοφόλι, μαντήλι, μολύβι; Ὅ,τι ἔχεις, ὅ,τι παίρνεις, σοῦ τὸ κατηγοροῦν, σοῦ τὸ κοροϊδεύουν. Μόνο τὰ δικά τους εἶναι ὡραῖα. Καὶ σύ, ἀνόητε, τοὺς ἀκοῦς, καὶ χαλᾶς τὴν καρδιά σου, κι' ἔρχεσαι στὸ σπίτι κλαμένος καὶ κάνεις σκηνές... Ἀ, αὐτὴ ἡ ἱστορία ἐνοῶ νὰ τελειώσῃ! Δὲ θὰ σοῦ δώσω νὰ πάρῃς ἄλλο καπέλλο, νὰ χαλάσῃ ὁ κόσμος. Οὔτε τὴ μαμμά σου θἀφήσω νὰ σοῦ δώσῃ. Δὲν μποροῦμε νἀγοράζουμε πράμματα καὶ νὰ τὰ πετοῦμε γιὰ ψύλλου πήδημα. Τὸ καπέλλο σου ὥς χτὲς σοῦ ἄρεσε. Μπορεῖ νὰ σοῦ ἀρέσει καὶ σήμερα... Σιωπή! Δὲν ἀκούω τίποτα!

Δὲν ξέρω τί ἀπέγινε. Ὑποχώρησε ὁ πατέρας; ὑποτάχτηκε ὁ γιός;.. Ξέρω μόνο πῶς ὁ πρῶτος εἶχε μεγάλο δίκιο καὶ πῶς αὐτοὶ οἱ «φίλοι», οἱ γνωριμιὲς τοῦ δρόμου, εἶναι φοβερὰ ἐπιζήμιοι, ἄρα ἐχθροί, γιατὶ κατὰ τὴν παροιμία, «φίλος ἐπιζήμιος ἐχθρὸς ἀποκαλεῖται». Κι' ἐκεῖνο ποὺ τοὺς κάνει τέτοιους, δὲν εἶναι τόσο ἡ κακία τους, ἡ ζήλεια τους ἢ ἡ ἐλαφρότη τους, ὅσο ἡ ἀνοησία ποὺ ἔχουν πολλὰ παιδιά, νὰ τοὺς δίνουν τόση σημασία! Ἡ περιφρόνηση, ἡ ἀδιαφορία, θὰ ἦταν τὸ μόνο ποὺ θὰ τοὺς ταίριαζε. Ἀλλὰ τὰ καλὰ παιδιὰ γελιοῦνται μὲ τὴν ἰδέα πῶς ἔχουν νὰ κάμουν μὲ ἀληθινοὺς φίλους, ποὺ θέλουν τὸ καλό τους καὶ τοὺς συμβουλεύουν σωστά, ἢ μὲ ἀνθρώπους μεγάλου γούστου καὶ μεγάλης πείρας, ποὺ τὴν κοροϊδεία τους μπορεῖ καθένας νὰ τὴ φοβᾶται. Ἔ, αὐτὸ δὲν συμβαίνει παρὰ σπανιώτατα. Οἱ «φίλοι» εἶναι συνήθως κακὰ παιδιά, ζηλιάρικα, μοχθηρά, ποὺ δὲν ξέρουν κιόλα τί τοὺς γίνεται, καὶ ποὺ ἅμα βλέπουν τὸν ἄλλο νἄχῃ κάτι τι σὰν τὸ δικό τους ἢ καλύτερο, μεταχειρίζονται κάθε τρόπο, — πότε τὴ συμβουλή, πότε τὴν κοροϊδεία, — γιὰ νὰ τὸν κάμουν νὰ τὸ πετάξῃ. ἢ τοὐλάχιστο γιὰ νὰ τοῦ καταστρέψουν τὴν εὐχαρίστηση. Καὶ δὲν εἶναι μόνο τὰ φορέματα ἢ τὰ στολίδια ποὺ κινοῦν τὸ φθόνο αὐτῶν τῶν «φίλων». Εἶναι κι' ὅλα τἄλλα πράγματα τοῦ ἄλλου: Τὸ σπίτι του, οἱ γονεῖς του, οἱ συγγενεῖς του, οἱ φίλοι του,—οἱ ἀληθινοὶ φίλοι,—τὰ μαθήματά του, τὰ βιβλία του, οἱ βαθμοί του, τὰ οἰκογενειακά του συνήθεια, οἱ διασκεδάσεις του, οἱ ἐκδρομές του, τὰ ταξίδια του, τὰ σχέδιά του, ἡ ζωή του. Ὅλα τὰ κοροϊδεύουν, ὅλα τὰ ἐπικρίνουν, ὅλα τὰ σχολιάζουν. καὶ γιὰ ὅλα τὸν κάνουν νἀπογοητεύεται, νὰ μετανοιώνῃ, νὰ θέλῃ νὰ τἀλλάξῃ,—ὅσα ἀλλάζουν τοὐλάχιστο, — νὰ μὴν τὰ ἐκτιμᾷ πιὰ καὶ νὰ μὴν τὰ χαίρεται. Ὅταν τὸν κάνουν νὰ μὴν ἀρέσῃ τὸ καπέλλο του καὶ νὰ θέλῃ ἄλλο, εἶναι ἴσως τὸ μικρότερο κακό. Γιατὶ τοῦ προξενοῦν τόσα ἄλλα μεγαλύτερα! Τοῦ δηλητηριάζουν τὴ ζωή. Τὸν κάνουν νὰ εἶναι πάντα ἀνήσυχος, μετέωρος, δυσαρεστημένος, δυστυχισμένος. Οἱ «φίλοι», οἱ καλοὶ φίλοι, αὐτοί!..

Ἀ, πῶς χαίρουμαι, πῶς καμαρώνω τὰ σπάνια ἐκεῖνα παιδιά, ποὺ δὲν τοὺς δίνουν καμμιὰ σημασία!.. Εἶναι ἀληθινὰ εὐτυχισμένα! Οἱ «φίλοι» τὰ κοροϊδεύουν; Τοὺς κοροϊδεύουν κι' αὐτά. Οἱ «φίλοι» τὰ συμβουλεύουν; «Εὐχαριστῶ γιὰ τὴ συμβουλὴ» τοὺς ἀπαντοῦν καὶ δὲν κάνουν τίποτα. — Τὰ παιδιὰ αὐτὰ ξέρουν τάχα πῶς οἱ «φίλοι» μιλοῦν ἀπὸ κακία καὶ ζήλεια; Ὄχι, δὲν πιστεύω νὰ τὸ ξέρουν. Ὅταν δὲν εἶναι κανεὶς κακὸς καὶ ζηλιάρης ὁ ἴδιος, δύσκολα σκέπτεται καὶ πιστεύει τέτοιο πρᾶγμα γιὰ τὸν ἄλλον. Ἀλλὰ εἶναι ποὺ ἔχουν πεποίθηση στὸν ἑαυτό τους, στὸ γοῦστο τους, στὶς ἰδέες τους, στὶς πράξεις τους, καὶ δὲν περιμένουν νἀκούσουν τί θὰ πῇ ὁ «κόσμος» γιὰ νἀρέσουν τὸ καπέλο τους, τὸ φόρεμά τους ἢ ὅ,τι ἄλλο δικό τους. Ναί, τὰ χαίρουμαι καὶ τὰ καμαρώνω αὐτὰ τὰ σπάνια παιδιά. Ὅσο λυποῦμαι τἄλλα, τὰ κακόμοιρα, ποὺ τρέμουν τοὺς »φίλους»,—τὸν κόσμο,—ποὺ ἐξαρτῶνται ἀπ' αὐτούς, ποὺ φοβοῦνται τὴν κοροϊδεία τους, ποὺ ἀκοῦνε τὴ συμβουλή τους καὶ ποὺ κανονίζουν τὴ ζωή τους ὄχι ὅπως τοὺς ἀρέσει αὐτονῶν, παρὰ ὅπως θέλουν οἱ ἄλλοι, οἱ «καλοθελητές»

Ἀ, νὰ ἡ λέξη! Ἔτσι τοὺς λέει ὁ λαὸς εἰρωνικὰ αὐτοὺς τοὺς ψίλους. Κάνουν πῶς θέλουν τὸ καλό σου, μὰ δὲν θέλουν παρὰ τὸ κακό σου. Καί, τὸ ξαναλέω,—τὸ μικρότερο ἀπ' ὅλα εἶναι ὅταν σὲ κάνουν νὰ πηγαίνῃς στὸν πατέρα σου κλαμένος καὶ νὰ τοῦ γυρεύῃς ἄλλα λεπτὰ γιὰ νἀγοράσῃς ἄλλο καπέλλο, ἐπειδὴ τὸ χτεσινὸ σοῦ εἶπαν πῶς δὲ σοῦ πάει...

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑ-ΔΩΝ

ΔΙΕΤΕΙΣ ΔΙΑΚΟΠΑΙ

(Μυθιστόρημα ὑπὸ Ἰουλίου Βὲρν)

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Τὸ πρόγραμμα τῶν μαθημάτων.— Δόνιφαν καὶ Μπριάν. — Ἐκδρομές.— Μιὰ ποινή.

Εὐθὺς ἄμ' ἀνέλαβε τὴν ἀρχηγία, ὁ Γόρδων ἔκαμε τὸ σχέδιο τοῦ προγράμματος καὶ τὸ ὑπέβαλε στὴν ἔγκριση τῆς ἀποικίας.

Κατὰ τὸ πρόγραμμα τοῦτο, τὰ παιδιὰ θὰ συνεργαζόνταν δυὸ ὧρες τὸ πρωὶ καὶ δυὸ ὧρες τὸ ἀπόγεμα. Ὅσοι ἦταν στὴν πέμπτη καὶ στὴν τετάρτη τάξη, θὰ ἐδίδασκαν τοὺς μικρούς. καθένας μὲ τὴ σειρά του, μαθηματικά, γεωγραφία, ἱστορία.

Γιὰ νὰ ξέρουν τὸ χρόνο, χρειαζόνταν ἡμερολόγιο καὶ ρολόγια. Εὐτυχῶς τὸ πλοῖο εἶχε. Κι' ὁ μὲν Οὐΐλκοξ ἀνέλαβε τὴν ἐπιμέλεια τῶν ρολογιῶν, νὰ τὰ κουρδίζῃ τακτικὰ καὶ νὰ φροντίζῃ γιὰ τὴν καλή τους διατήρησι· ὁ δὲ Βὰξτερ πῆρε τὸ ἡμερολόγιο, μὲ τὴν ὑποχρέωση νὰ σβύνῃ κάθε ἡμέρα ποὺ περνοῦσε, γιὰ νὰ ξέρουν ἔτσι πόσες τοῦ μηνὸς ἔχουν.

Τὸ θερμόμετρο καὶ τὸ βαρόμετρο παραδόθηκαν στὸν Οὐέπ. Αὐτὸς θὰ σημείωνε καθεμέρα τὶς μεταβολὲς τῆς ἀτμοσφαίρας καὶ τῆς θερμοκρασίας.

Ἀποφάσισαν ἀκόμα νὰ κρατοῦν καὶ ἡμερολόγιο, δηλαδὴ νὰ γράφουν τακτικὰ τὰ καθημερινά τους συμβάντα στὴ

νῆσο Σαίρμαν. Ἡ σύνταξη αὐτοῦ τοῦ ἡμερολογίου θἄταν δουλειὰ τοῦ Βὰξτερ.

Ἄλλο σπουδαῖο ζήτημα ἦταν τὸ πλύσιμο τῶν ρούχων. Γιατὶ τὰ μικρὰ ἦταν πολὺ δύσκολο νὰ διατηροῦν καθαρὰ τὰ ροῦχα τους, ἂν κι' ὁ Γόρδων τὰ μάλωνε συχνὰ καὶ τὰ φοβέριζε πῶς θὰ τὰ τιμωρήσῃ. Ὁ Μόκος ἦταν ὁ ἐπιτηδειότερος στὸ πλύσιμο. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἐπαρκοῦσε μονάχος, οἱ μεγάλοι ἀνέλαβαν νὰ τὸν βοηθοῦν.

Ἡ ἑπομένη ἦταν Κυριακή. Τὸ πρωὶ προσευχήθηκαν περισσότερο ἀπὸ τὶς ἄλλες ἡμέρες, ἔπειτα ἔπαιξαν καὶ διασκέδασαν ὡς τὸ βράδυ. Ἔτσι ἦταν τὸ πρόγραμμα τῆς Κυριακῆς. Μάθημα δὲν εἶχε· κι' ὅταν τὸ συγχωροῦσε ὁ καιρός, τὰ παιδιὰ θἄκαναν ἕνα μεγάλο περίπατο.

Τὸ βράδυ τραγούδησαν, ἐνῶ ὁ Γκάρνετ τὰ συνόδευε μὲ τ' ὄργανό του. Μόνο ὁ Ζάκ δὲν θέλησε μὲ κανένα τρόπο νὰ λάβῃ μέρος στὴ χορωδία. ἂν κι' εἶχε τὴν ὡραιότερη φωνὴ ἀπ' ὅλους... Ἔπειτα κατὰ τὶς δέκα, πλάγιασαν νὰ κοιμηθοῦν. Ὁ Πιστὸς θὰ τοὺς φύλαγε τὴ νύχτα.

* * *

Μπῆκε ὁ Ἰούνιος καὶ τὸ ψῦχος ἔγινε δριμύτερο. Δέκα καὶ δώδεκα βαθμοὺς ὑπὸ τὸ μηδὲν ἔδειχνε τὸ ἑκατοντάβαθμο θερμόμετρο. Ὅλο τὸ νησὶ ἦταν χιονοσκέπαστο καὶ τὰ παιδιὰ ἔπαιζαν χιονοπόλεμο. Μιὰ μέρα, ὁ Κρός, ρίχνοντας μιὰ χιονιά, πλήγωσε χωρὶς νὰ θέλῃ στὸ κεφάλι τὸν Ζάκ, ποὺ ἔβγαλε μιὰ κραυγὴ πόνου.

— Δὲν τὸ ἤθελα, φώναξε ὁ Κρός, δὲν τὸ ἤθελα!

Ὁ Μπριάν, ἀκούγοντας τὴν κραυγὴ τοῦ ἀδελφοῦ του, ἔτρεξε.

— Τὸ ξέρω, εἶπε τοῦ Κρός, πῶς δὲν

«Τὰ μικρὰ χιονοβολοῦσαν τὸν χιονάνθρωπο...» (Σελ. 273, στ. β'.)

τὸ κανες ἐπίτηδες· δὲν κάνεις ὅμως καλὸν νὰ ρίχνῃς μὲ τόση δύναμη.

— Μὰ τί ἤθελε δῶ ὁ Ζάκ, ἀφοῦ δὲν παίζει; εἶπε ὁ Κρός.

— Οὔφ! φώναξε ὁ Δόνιφαν. Ζήτημα τὸ κάνατε τώρα καὶ σεῖς!..

— Ἀλήθεια, δὲν εἶναι τίποτα σπουδαῖο, εἶπε ὁ Μπριάν· θὰ παρακαλέσω ὅμως τὸν Κρὸς νὰ μὴν τὸ ξανακάνῃ.

— Τί νὰ τὸν παρακαλέσῃς, ἀδελφέ! φώναξε ὁ Δόνιφαν· ἀφοῦ σοῦ λέει πῶς δὲν τὸκανε ξεπίτηδες!..

— Καὶ τί σὲ νοιάζει σένα; φώναξε κι' ὁ Μπριάν. Τί ἀνακατεύεσαι: Ἄφησέ μας νὰ τὰ κανονίσουμε ὁ Κρὸς κι' ἐγώ. Δὲν εἶναι δική σου δουλειά!

— Εἶναι καὶ παραεῖναι, ἀφοῦ μιλεῖς ἔτσι! ἀποκρίθηκε ὁ Δόνιφαν μὲ πεῖσμα.

— Ὅπως θέλεις καί... ὅταν θέλῃς! εἶπε ὁ Μπριὰν σταυρώνοντας τὰ χέρια.

— Τώρα εὐθύς! φώναξε ὁ Δόνιφαν.

Ἀλλὰ τὴ στιγμὴ ἐκείνη παρουσιάστηκε ὁ Γόρδων. Ρώτησε τί συμβαίνει καί, ἀφοῦ ἔμαθε, ἔρριξε τὸ ἄδικο στὸ Δόνιφαν. Αὐτὸς χρωστοῦσε νὰ ὑποταχθῇ στὸν ἀρχηγό. Καὶ γύρισε στὴ σπηλιὰ μουρμουρίζοντας.

Ἔτσι ἀποσοβήθηκε τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἡ μονομαχία. Μὰ ἦταν φανερό, πῶς οἱ δυὸ ἀντίπαλοι ἀφορμὴ ζητοῦσαν νὰ πιαστοῦν.

* * *

Σαραντοκτὼ ὧρες ἔπεφτε χιόνι. Ὁ Σέρβης κι' ὁ Γκάρνετ, πρὸς χάρη τῶν μικρῶν, κατασκεύασαν ἕνα χιονάνθρωπο μὲ πελώριο κεφάλι, θεόρατη μύτη καὶ τεράστιο στόμα... Τὴν ἡμέρα, ὁ Δόλης κι' ὁ Κοστὰρ ξεθάρρευαν καὶ τὸν χιονοβολοῦσαν. Τὸ βράδυ ὅμως, ὅταν μὲ τὸ σκοτάδι ὁ χιονάνθρωπος φαινόταν πολὺ μεγαλύτερος καὶ φοβερότερος, τὰ μικρὰ φοβόνταν καὶ νὰ τὸν κοιτάζουν...

— Ὤ, τοὺς λαγούς! φώναζαν ὁ Ἰδερσον κι' ὁ Γέγκινς ποὺ ἔκαναν τοὺς γενναίους· ἀλλὰ ἐκεῖνοι μόνο ἤξεραν πῶς ἔτρεμε ἡ καρδούλα τους.

Κατὰ τὰ τέλη τοῦ μηνός, κάθε τέτοια διασκέδαση ἔπαψε, γιατὶ τὰ χιόνια εἶχαν βάθος τέσσερα-πέντε πόδια καὶ τὰ παιδιὰ δὲν μποροῦσαν νὰ περπατοῦν. Κι' ἑκατὸ μόνο βήματα ἂν ἀπομακρυνόνταν ἀπὸ τὴ σπηλιά, κινδύνευαν νὰ μὴ μποροῦν πιὰ νὰ γυρίσουν.

Ἀποκλεισμὸς λοιπὸν δεκαπέντε ὁλόκληρες ἡμέρες, ὥς τὶς 9 Ἰουλίου. Αὐτό, ἐννοεῖται, δὲν ἔβλαψε τὰ μαθήματα. Ἀπεναντίας τὸ πρόγραμμα τώρα ἐφαρμοζόταν πιὸ πιστά. Οὔτε ἡ ὑγεία τῶν παιδιῶν ἔπαθε τίποτα. Γιατὶ ὁ ἀερισμὸς τῆς κατοικίας γινόταν λαμπρὰ μὲ τὸ διάδρομο ποὺ ἔνωνε τὶς δυὸ κάμαρες καὶ τὶς δυὸ εἰσόδους. Μερικὰ κρυολογήματάκια, πονόλαιμοι, συνάχια, σημειώθηκαν βέβαια· ἀλλὰ εὔκολα πολεμήθηκαν μὲ τὴ φωτιὰ καὶ τὰ «ζεστὰ» τοῦ Μόκου.

Τὸ θερμόμετρο, μέσα στὴ σπηλιά, ἔδειχνε πέντε βαθμοὺς ἐπάνω ἀπὸ τὸ μηδέν· ἀπέξω, δεκαεπτὰ ἀπὸ κάτω. Ἡ διαφορά, βλέπετε, ἦταν μεγάλη. Πάντα ὅμως ἡ θερμοκρασία τῆς κατοικίας ἦταν χαμηλὴ καὶ τὰ παιδιὰ ἔπρεπε νἆναι ντυμένα βαριὰ καὶ ἡ σόμπα νὰ καίῃ νύχτα-μέρα! Κι' ἐπειδὴ ἡ ἀποθήκη τῶν ξύλων εἶχε μισαδειάσει, ἀποφάσισαν, στὶς 9 Ἰουλίου, νὰ πᾶνε στὸ δάσος νὰ τὴν ξαναγεμίσουν.

Ὅταν δὲν φυσᾷ, τὸ κρύο, ὅσο δριμὺ κι' ἂν εἶναι, ὑποφέρεται. Κι' ἐκείνη τὴν ἡμέρα, εὐτυχῶς, δὲν φυσοῦσε σχεδὸν καθόλου κι' ὁ οὐρανὸς ἦταν αἴθριος. Τὰ χιόνια πιὰ εἶχαν πετρώσει, εἶχαν γίνει σὰ μάρμαρο. Ἔτσι μποροῦσαν τὰ παιδιὰ νὰ περπατοῦν.

(Ἀκολουθεῖ) Μεταφρ. Π. Ι. Φ. καὶ Γρ. Ξ.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΩΝ ΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

1. ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΠΟΥΛΑΚΗΣ, Πειραιεὺς Ἰσότιμος Α' Βραβείου 232ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων.—
2. ΦΕΡΕΝΙΚΗ Γ. ΚΑΛΟΥΔΗ, *Σκανδαλιάρα*, Ἰωάννινα. Α' Βραβεῖον 227ου Διαγων. Λύσεων. —
3. ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΔΑΝΟΥ, *Κυρὰ - Κ' φαλίτα*, Παρίσι. Α' Βραβεῖον 227ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων καὶ Β' Ξεσπαθώματος τοῦ 1925.

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΒΡΑΔΑΚΙ

Τὴν ὥρα ἐκείνη,
Μέσ' στὴ γαλήνη,
Σὰ μένω μόνη,
Πῶς σβυοῦν οἱ πόνοι!

Πρᾶο τὸ βράδυ.
Σᾶν ἕνα χάδι
πνέει τ' ἀγέρι.
Βλέπω ἐν ἀστέρι,

Βγῆκ' ἡ σελήνη.
Τὸ βιολὶ χύνει
σκοπὸ θλιμμένο.
Μονάχη μένω...

Ἀμαρυλλὶς

ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΑ

Ἔχουν ἁπλώσει καὶ πλημμυρίσει τὸ μπαλκόνι, ἐξαφανίζοντας κάτω ἀπὸ τὴν πλουσία τους ἄνθηση τοίχους καὶ σίδερα. Ἕνας κῆπος χρεμαστὸς πολύχρωμος, ὑπέροχα ὁμορφος. Ἁπλώνονται τὰ θαυμάσια λουλούδια μέσα στ' ὠχρὸ φῶς τοῦ φθινοπώρου, ἀνακατεύονται μ' ἕνα τρελλό, θριαμβικὸ ἀγκάλιασμα. Στέκομαι ἀμήχανη. Ποιὰ νὰ ξεχωρίσω; Ἐκεῖνα τὰ πελώρια λευκά—σοῦ θυμίζουν ψυχούλες πάναγνες, ἄσπιλες—κ' ἐκεῖνα τὰ κίτρινα σὰν καθάριο χρυσάφι.

Ἀνάμεσά τους, ξεπετιοῦνται ζωηρὰ τὰ κόκκινα, σὰν μεγάλες ματωμένες σταγόνες, σὰν κομμάτια πορφύρας ποὺ κόποιο ἀόρατο σπάταλο χέρι ἔχει σκορπίσει ὁλόγυρα. Εἶναι ἄλλα, μὲ ἱρίδωτές, ρόδινες καὶ χρυσαφένιες ἀποχρώσεις, σωστὸ μωσαϊκὸ χρωμάτων. Ὠχροῤῥόδινα, ποὺ βρίσκονται σχεδὸν κολλημένα—ἀγαπημένα, ἀχώριστ' ἀδέρφια—ποὺ ἀπὸ μακρυὰ σοῦ δίνουν τὴν ἐντύπωση γιγαντώδικου λουλουδιοῦ. Κι' ἄλλα ποὺ ξετινάζουν τ' ἀνυπόταχτα πέταλά τους κι' εἶναι τόσο θεωρητικὰ στὴν ἀκαταστασία τους. Αὐτὰ τὰ κίτρινα, ποὺ σφίγγονται σὰ δάκτυλο, καὶ γυρίζουν πρὸς τὰ μέσα σὰ νάκλεψαν κάτι καὶ ζητοῦν νὰ τὸ κρύψουν.

Οἱ διαβάτες περνοῦν καὶ τὰ κοιτοῦν. Ἄθελα τὸ στόμα τους ἀνοίγεται ἀπὸ θαυμασμὸ κ' ἕνα χαμόγελο μισανοίγει τὰ χείλη τους. Καὶ τ' ἄνθια δέχονται τὸν εὐλαβικὸ θαυμασμό, τὴν ὀφειλὴ στὴν ὁμορφιὰ καὶ τὴ γοητεία ποὺ προσφέρουν.

Τὰ εἴδα χτὲς καθὼς τὰ φωτόλουζε τὸ φεγγάρι, κ' ἕνα ἐλαφρὸ ἀεράκι τὰ κουνοῦσε. Ἐλύγιζαν, καμπούριαζαν, πήγαιναν πέρα-δῶθε, καὶ ψιθύριζαν μυστικά. Τί τάχα; Μήπως προμάντευαν τὸ αὐριανὸ κρύο, ποὺ θὰ τὰ νέκρωνε, ἢ μήπως μαρτυροῦσαν τὸν πόθο τους, τὴ δίψα τους, γιὰ λίγο ἥλιο, λίγη θερμὴ ἀγάπη;

Χρυσάνθεμα, χρυσάνθεμα, λουλούδια λατρεμένα, τὸ σύμβολο τῆς ζωῆς μου! Δὲν ἔχουν μείνει γιὰ σᾶς παρὰ λίγα χάδια, λίγα χαμόγελα τοῦ ἥλιου. Ἔχει σκορπίσει τὴν ἄνοιξη, καὶ τὸ φθινόπωρο, ὅλη τὴ φλόγα του κ' ὅλη τὴ θέρμη του καὶ γιὰ σᾶς δὲν ἔχει κρατήσει παρὰ λίγες ὠχρὲς ἀχτῖνες. Ἤρθατε ἀργὰ γιὰ τὸ μεγάλο τραπέζι τῆς χαρᾶς, καὶ δὲν ἔμειναν παρὰ λίγα ψιχία ἀπομεινάρια. Μὰ σεῖς σκορπίζετε τὴν χάρη σας, μαγεύετε μάτια καὶ ψυχές, χαρίζετε στῶν ἀπελπισμένων τὶς καρδιές λίγη χαρὰ κι' ἐλπίδες πολλές... Εὐλογημένα νάστε, λουλούδια λατρεμένα!

Νόρα

ΔΕΙΛΙΝΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ

... Ὁ στενὸς ὁ δρόμος, ὁ γεμάτος ἀναλαμπές, γαλήνη, μελαγχολία, παίρνει μιὰν ὄψη γιορτινὴ ἅμα καίζουν τὰ παιδιά. Εἶναι πεντέξη μικρούλες ἀπὸ δέκα χρονῶν καὶ κάτω: μουτράκια παχουλά, ρόδινα· ματάκια ἐξυπνα ποὺ κοιτᾶνε περίεργα, ἐρευνητικά· ποδαράκια ἀνήσυχα, ἀεικίνητα ποὺ χτυπᾶνε ἀνυπόμονα στὸ δρόμο σηκώνοντας σύννεφα σκόνης. Κάποτε παίζουν τὰ παιδιὰ στὸ στενὸ τὸ δρομο, κι' οἱ χαρούμενες φωνούλες τους, τὰ τρελλὰ ξεφωνητά, τὰ γέλια ταυθόρμητα, τοῦ δίνουν μιὰν ἄλλη ὄψη, μιὰν ὄψη γιορτινή.. Κι' οἱ ὧρες κυλᾶνε τότε γοργές, καὶ τὰ φῶτ' ἀνάβουν, ἐνῶ ἡ Λύση σκεπάζεται μ' ἕν ἀμφίβολο σκοῦρο κρῶμα, μ' ἕνα κρῶμα ποὺ μοῦ γεμίζει θλίψη τὴν ψυχὴ καθὼς νοιώθω τὴ νύχτα νὰ κατεβαίνῃ γρήγορη...

Ἀπόψε κουβάλησαν μιὰ καινούργια συντρόφισσ μὲ φωνές, μ' ἀλλαλαγμοὺς χαρᾶς. Ἦταν μιὰ μικρὴ φτωχούλα ποὺ δὲν τὴν καταδεχόταν ποτὲ στὰ παιχίδια τους. Μ' ἀπόψε, ἡ μικρὴ κρατοῦσε κάτι στὰ χέρια της, κάτι ποὺ τῆς ἔδινε κάποια ἀξία στὰ μάτια ὅλων: μιὰ ὀμπρέλα μὲ σκουριασμένα τὰ σίδερα καὶ χωρὶς πανί. Τὴν τραβοῦσαν μὲ φωνές κ' ἡ μικρούλα ἄφινε νὰ τὴν πέρνουν φορισμένη μὰ κ' εὐχαριστημένη μαζί. Ἄ, μὰ λίγο τὄχετε νὰ τὴν παίξουν κ' αὐτή, αὐτὴ ποὺ στεκόταν πάντα στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου καὶ τὰ κοιτοῦσε μὲ μιὰ σιωπηλὴ ἐπιθυμία στὰ μεγάλα γαλάζια της μάτια: Οἱ μικρούλες ἐξακολουθοῦσαν νὰ τὴ σέρνουν καὶ νὰ χορεύῃδάνε μὲ τρελλὲς φωνές, μὰ ἡ μεγαλύτερη τὶς ἔβαλε γρήγορα σὲ τάξη: δώρησε λίγους μπάτσους στὰ πιὸ ἄταχτα, χάϊδεψε τὴ μικρούλα ποὺ χαμογέλασε εὐχαριστημένη, καὶ τῆς πῆρε τὴν ὀμπρέλα. Ὕστερα, ἀφοῦ κοίταξε τριγύρω μ' ἕνα βλέμμα εὐχαριστημένο, τοὺς λέει μ' ἐπισημότητα: — «Παιδιά, τώρα θὰ παίξουμε. Ἐγὼ θὰ εἶμαι ἡ «Κυρία» καὶ νὰ προσέξετε καλά τί θὰ κάνω ἐγώ, γιὰ νὰ τὸ κάνετε καὶ σεῖς ὕστερα, μὲ τὴ σειρά σας...» Πῆρε ἕνα ὕφος σοβαρό, σήκωσε ψηλὰ τὸ κεφαλάκι της, τέντωσε τὸ κορμί της, κ' ἄρχισε νὰ βαδίζει κουνώντας ρυθμικὰ τοὺς ὤμους της, καὶ χτυπώντας τὴν ὀμπρέλα στὴ γῆ. Οἱ μικρούλες ἀκολουθοῦσαν μ' ἕνα σιωπηλὸ θαυμασμό, σκουντώντας ἡ μιὰ τὴν ἄλλη γιὰ νὰ βρίσκονται πιὸ κοντὰ στὴν «Κυρία». Σπρωχνώμενες πήγαιναν μπροστά, γυρίζοντας τὰ κεφαλάκια πρὸς αὐτὴ καὶ κοιτοῦντάς την ἄπληστα.

... Κι' ἡ «Κυρία» προχωροῦσε ἀργά, μεγαλόπρεπα. Πῆγε ὡς τὴν ἄκρη τοῦ δρόμου, κι' ὕστερα γύρισε μὲ τὴν ἴδια σοβαρότητα, ἀκολουθούμενη πάντα ἀπὸ τὸν ἴδιο σιωπηλὸ θαυμασμό. Πρὶν ὅμως ἡ «πομπὴ» φτάσει στὸ σημεῖο ἀπ' ὅπου ἐκκίνησε, οἱ μικροῦλες, ἀνυπόμονες ἴσως, κουρασμένες ἀπὸ τὴν προσδοκία, ρίχτηκαν στὴν ὀμπρέλα. Τὴν ἄρπαξε ἡ ἰδιοχτήτρια ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά, ἐνῶ ἀπὸ τὴν ἄλλη τὴν κρατοῦσε κιόλας γερὰ μιὰ ἄλλη μικρούλα, ποὺ ἔβαλε τὶς φωνές: — «Θέλω ἐγὼ τώρα νὰ γίνω «Κυρία» σοῦ λέω! μαμμά, μαμμάκα μου, δὲν μ' ἀφίνουν νὰ γίνω Κυρία!..»

Ὁ δρόμος εἶχε γίνει ἀνάστατος ἀπ' τὶς φωνές. Οἱ μητέρες ἔτρεξαν ἀνήσυχες, ἐξέτασαν καὶ ἔκριναν σὰν ἀμείλιχτοι δικαστές· ἡ ὀμπρέλα δόθηκε στὴν ἰδιοχτήτρια μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ μὴ ξαναφανῇ πιὰ στὸ δρόμο ἐκεῖνο. Λίγο εὐεργετικὸ ξύλο ἔπεσε στὶς ἄλλες ποὺ ἐξαφανίστηκαν πέρα στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου μὲ κλάματα καὶ φωνές. Νὰ τολμήσουν, τὰ τέρατα, νὰ διακόψουν μιὰ κουβέντα τόσο ἐνδιαφέρουσα;..

Κακόμοιρες μικροῦλες... ἡ τιμωρία ἦταν λιγάκι βαρειά, ἄδικη θάλεγα. Πάντως σᾶς ἔδειξε πὼς ὁ ρόλος τῆς «Κυρίας» ἔχει κ' ἀρκετὲς ἀσκήμιες. Κι' ὅταν ἀργότερα γίνετε καὶ σεῖς ἀληθινὲς Κυρίες, ἡ κάθε σας θλίψη νἆναι ἐλαφρὴ ὅσο καὶ ἡ σημερινὴ τιμωρία—ποὺ τὴν ξεχάσατε κιόλας καθὼς τὸ λένε τὰ τρελλόγελα ποὺ ἀκούγονται ἀπὸ τὸν πέρα δρόμο—καὶ μὲ λίγα δάκρυα σὰν τὰ σημερινὰ νὰ τὶς περάτε μονόχα.

Μάγισσα

ΣΤΗ ΜΗΤΕΡΑ ΜΟΥ

[Ἀπόσπασμα]

... Ὦ μητέρα μου ἀγαπημένη, ἀξέχαστη θὰ μένῃς γιὰ πάντα στὴν καρδιά μου! Ἡ γλυκειά σου μορφὴ ἔχει τόσο βαθειὰ χαραχθῆ μέσ' στὰ φύλλα τῆς καρδιᾶς μου, ὥστε εἶναι ἀδύνατο, ὅσα χρόνια κι' ἂν περάσουν νὰ τὴ σβύσουν. Τὰ λόγια κι' οἱ συμβουλές σου ἔχουν τόσο βαθειὰ ριζωθῆ μέσα μου, ὥστε καμμιὰ δύναμη δὲ θὰ κατορθώσῃ ποτὲ νὰ τὰ ξεριζώσῃ.

...Ὦ μητέρα μου, ἄσβυστη θὰ μένῃ στὴν ψυχή μου ἡ γλυκειά σου μορφή. Παντοτεινὰ θὰ μένουν ριζωμένα μέσα μου τὰ λόγια σου. Σὺ ἤσουν ὁ σύντροφος, ὁ ὁδηγός, ὁ φύλακας τῆς παιδικῆς ζωῆς μου. Κάθε λύπη τῆς παιδικῆς μου καρδιᾶς σὺ μόνη ἤξερες νὰ παρηγορῆς, καὶ κάθε χαρά της ἀθῶα σὺ μόνη τὴν ἔνοιωθες.

..., Θυμᾶμαι ἀκόμη τὰ σιωπηλὰ ἐκεῖνα χειμωνιάτικα βράδυα ὅπου, μόνη, ὁλομόναχη μαζί σου, ἀκούμπουσα στὰ γόνατά σου κ' ὧρες σ' ἄκουγα νὰ μοῦ λὲς ἀτέλειωτα ὡραῖα λόγια μὲ τὴ γλυκειὰ σιγανὴ φωνή σου. Κι' ἀν κατὰ βάθος δὲν ἔνοιωθα τὴν ἔννοια ὅλων ἐκείνων ποὺ μοῦ λέγες, μὰ ὁ γλυκὸς τόνος τῆς φωνῆς σου μιλοῦσε στὴν καρδιά μου. Σὰν ἠχὼ κόποιας μακρυνῆς μουσικῆς μὲ νανούριζε ἀπαλά, γέμιζε τὴν ψυχή μου μ' αἰσθήματα εὐγενικά, ὡραῖα. Ὦ, μόνη ἡ γλυκειὰ φωνή σου ἀρκοῦσε στὴ μικρὴ καρδούλα μου. Στήλωνα τὰ μάτια μου στὰ δικά σου καὶ ζητοῦσα μέσα σ' αὐτὰ νὰ βρῶ ὅλα ὅσα μοῦλεγες. Καὶ μέσα στὰ μάτια σου διάβαζα τὴν καρδιά σου ὅλη, κ' ἡ εἰκόνα αὐτὴ ἀπὸ τότε ἔμενε καθρεφτισμένη μέσα μου.

Ὦ πῶς τὰ θυμᾶμαι τὰ βράδυα αὐτά, μητέρα, ὅπου μέναμε ὧρες ἔτσι ὁλομόναχες, κ' ἔξω ἀκουγότανε ὁ ἄγριος βορριάς, ἡ δυνατὴ βροχή, κ' ἐμεῖς μέσα στὴ γλυκειὰ ζέστη τῆς σόμπας βρισκόμαστε; ἀκουγα ἀπὸ τὸ κρύο, ὅπως μέσα στὴ θερμὴ καὶ γλυκειὰ ἐκείνη ἀτμόσφαιρα τῆς ἀγάπης μας ἤμαστε μακρυὰ ἀπὸ κόθε κακία τοῦ κόσμου... Μάρεζε πάντα νὰ μένουμε μὲ τὸ φῶς τῆς φωτιᾶς μονοῦχα κ' ὧς τώρα ἀκόμη τ' ἀγαπῶ τὸ φῶς αὐτό. Εἶναι ἁπαλὸ καὶ ξεκουράζει....

Θυμᾶμαι ἀκόμη κ' ὅταν λάβαινες γράμμα ἀπὸ τὸ μπαμπᾶ ποὺ ἔλειπε τότε στὸ μεγάλο ταξίδι του, μὲ πόση χαρὰ μὲ φώναζες κοντά σου καὶ μοῦ τὸ διάβαζες σιγὰ-σιγά... Καϊμένη μαμμά, πόσα ὑπέφερες γιὰ μένα! Πόσες βραδυὲς ξαγρύπνησες στὸ προσκέφαλό μου. Τὶ ἀγωνίες τράβηξες στὶς ἀρρώστιες μου! "Ὅταν καιγόμουνα σὰν πυρετὸ κ' ἄνοιγα γιὰ λίγο τὰ μάτια μου, τ' ἀντίκρυσμα τῆς μορφῆς σου σὰ μιὰ δροσιὰ ἔχουνε στὴ θέρμη τοῦ πυρετοῦ μου. Πάντα ἔχουνες δροσιᾶς βάλσαμο καὶ παρηγοριὰ στὴν μικρὴ μου καρδιά.

. . . . . .

Τζοκόντα

Η ΣΗΜΑΙΑ

Ἡ Σημαία! πόσα πράγματα ἱερὰ κλείνει στὶς πτυχές της! Εἶναι ἡ γωγιὰ τῆς γῆς ὅπου οἱ ἄνθρωποι μεγαλώνουν, ὅπου βρίσκονται ἑνωμένες οἱ ἐλπίδες τους, τὰ ὄνειρά τους, οἱ μεγαλύτερες ἀναμνήσεις τους. Ὅλες οἱ χαρὲς εἶναι κλεισμένες σὲ μιὰ μόνη λέξη: Πατρίδα! Φέρνει τὴν τιμὴ τοῦ συντάγματος καὶ ἡ δόξα λάμπει μὲ χρυσὰ γράμματα στὰ ξεθωριασμένα χρώματά της. Νὰ τὴν χάσουν εἶναι ἡ μεγαλύτερη ντροπή· καλύτερα νὰ χάσουν ὅλοι τὴ ζωή τους, παρὰ νὰ τοὺς ἁρπάξουν τὴν «Ἱερή τους Σημαία».

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ) *Καζούρα*

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Νίκος περνᾷ στὸ ὕψος τὸν Τάκη δυὸ πόδια. Καὶ τοῦ λέει περήφανα:

— Ἔχω δυὸ πόδια πιὸ πολύ!

Κι' ὁ Τάκης:

— Ὥστε εἶσαι τετράποδο!

Πυγολαμπίδα

***

— Ξέρεις, Γιῶργο, ρωτᾷ ἡ μαμά, πότε κτίστηκε ἡ Ἁγία Σοφία;

— Ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ, τὸ...

— Μπράβο.

Κι' ὁ Κώστας παρεμβαίνει:

— Πρὸ Χριστοῦ ἢ μετὰ Χριστόν; αὐτὸ νὰ μᾶς πῇ, μαμμά!

Ναύαρχος Μιαούλης

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 11 Ἰουλίου 1928.

Γ' ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ τοῦ Διαγωνισμοῦ Φωτογραφίας, τοῦ τελευταίου ἀπὸ τοὺς ἐκτάκτους, θὰ δημοσιευθοῦν ἐλπίζω στὸ ἐρχόμενο. Κατόπι θὰ προκηρυχθῆ τὸ «Πένταθλον», δηλαδὴ πέντε διάφοροι Διαγωνισμοὶ ποὺ θὰ ποτελοῦν ἕνα. Ἐκτὸς ἀπ' αὐτό, θὰ προκηρυχθοῦν καὶ δυὸ-τρεῖς ἀκόμη ἐκτακτοι, χωριστά, ἀπὸ ἐκείνους, ἐννοεῖται, ποὺ δὲν θὰ περιληφθοῦν στὸ «Πένταθλο».

Ἔνδοξε Ἕλλην, διάβασε αὐτὸ τὸ ἄρθρο τοῦ κ. Π. ποὺ μοῦ ἔστειλες, ἀλλὰ κι' ἐγὼ δὲν συμφωνῶ καθόλου μαζί του. Ἀπεναντίας συμφωνῶ στὴν ἐντέλεια μ' αὐτὰ ποὺ γράφει πρὸς ἀντίκρουση. Τὸ *γεγονὸς* ὅτι οἱ Εὐρωπαῖοι παράγουν ἀνώτερα πράγματα ἀπὸ τοὺς Ἀνατολίτες, δὲν ἐξηγεῖται μὲ τὴν... *οἰνοποσία* καὶ τὴ μέθη! Ἄλλοι *παράγοντες* ἔχουν συντελέσει. Ἐγὼ μάλιστα νομίζω ὅτι ἂν ἔλειπε αὐτὴ ἡ κατάχρησις τοῦ φαγιοῦ καὶ προπάντων τοῦ ποτοῦ, τἀποτελέσματα θὰ ἦταν ἀκόμη ἀνώτερα. Ἐπίσης ἄλλοι *παράγοντες* ἔχουν ὑποβιβάσει σὲ κατώτερη βαθμίδα πολιτισμοῦ τοὺς Ἀνατολίτες, ποὺ ἄλλη φορὰ ἦταν στὴν κρῶτη, κι' ὄχι κιθόλου ἡ δεύτερη σὰν τὸ *γενικό*. Ἂν τώρα συμβαίνῃ μερικοὶ μεγάλοι καλλιτέχνες,—ποιητάι, ζωγράφοι κτλ.—νὰ μεθοκοποῦν καὶ νὰ παράγουν, δὲν σημαίνει τίποτα. Ἄλλοι, καὶ περισσότεροι ἴσως, παράγουν θαυμάσια χωρὶς νὰ μεθοῦν. Μπορεῖ κανεὶς νὰ πίγῃ μόνο νερὸ κι' νἆναι τόσο μεγάλος καλλιτέχνης ὅσο κ' ἕνας ποὺ δὲν πίνει παρὰ κρασὶ ἢ μπύρα. Ὅσο γιὰ τὸ ἄρθρο ἐκεῖνο στὴ «Νέα Ἑστία» ποὺ ἀναφέρεις, ὁ Γοργίας, νομίζω, χτυποῦσε τὴ «δόξα τῆς ταβέρνας» ποὺ προσκαθοῦ νὰ εἰσάξουν ἐδῶ κάποιοι νέοι καλλιτέχνες, ἐπειδὴ... ἐπικρατεῖ κι' στὸ Παρίσι.

Πραγματικῶς, *Γαλάξιο Ἀστέρι*, τώρα μὲ τὶς διακοπές, δὲν εἶναι ἀρκετὸ νὰ διαβάζῃς κανεὶς μόνο τὸ φυλλάδιό μου. Ἀλλὰ καὶ τί ἄλλο νὰ διαβάζῃ ἕνας μαθητής; Ἐδῶ εἶναι τὸ ζήτημα! Ἡ μητέρα σου δὲν ἔχει ἄδικο: πάντα καλὸ εἶναι νὰ διαβάζῃς, νὰ ἐκνευριαβάζῃς τὰ βιβλία τοῦ σχολείου, τὰ πιὸ δυσκολοδιαστικὰ τουλάχιστο. Ἐρεῖς ὅμως ὅτι ὑπάρχουν καὶ βιβλία ἐπίτηδες γιὰ τὶς διακοπὲς τῶν μαθητῶν; Ὦ, ναί, τὸ ξέρεις. Εἶναι πρῶτα-πρῶτα οἱ παλιοί μου τόμοι, ποὺ καθένας ἀπ' αὐτοὺς περιέχει ὁλάκερη βιβλιοθήκη. Ὅλα τὰ παιδιά μου ἀγοράζουν τόμους μου γιὰ τὸ κλοκαίρι. Καὶ μ' αὐτούς, μὲ τὸ φυλλάδιό μου, μὲ τοὺς διαγωνισμούς μου, ὁ διαθέσιμος καιρὸς περνᾶ πολὺ εὐχάριστα. Καὶ γιὰ τὴ Σελίδα ἐπίσης θὰ ξεκαρτίσω σὲ λίγο νὰ δέχομαι. Ὥστε μπορεῖ νὰ ἐπιφέρῃς ἀπὸ ὧρα τὰ διηγηματάκια ποὺ λές.

Οὐράνη Φλόρια, χαίρω πολὺ γιὰ ὅσα μοῦ γράφεις. Διάβασα καὶ τὰ τρία ποιηματάκια ποὺ μοῦ ἔστειλες. Εἶναι ἀρκετὰ καλὰ καὶ εὐχαρίστως θὰ τὰ ἐνέκρινα γιὰ τὴ Σελίδα· δὲν εἶναι ὅμως καὶ τέτοια ποὺ νὰ μοῦ ἐπιτρέπουν νὰ σὲ κάμω ἀπὸ τώρα τακτικὸ συνεργάτη. Στέλνε πρὸς τὸ παρόν γιὰ τὴ Σελίδα — ὅταν, ἐννοεῖται, θἀρχίσω πάλι νὰ δέχομαι, — κι' ἀργότερα βλέπουμε. Ἄλλωστε, ἀφοῦ γράφεις ποιήματα, θὰ εἶσαι πιὸ καρδιαμένος ἔτσι, γιατί, μ' αὐτὴ τὴν ἐλλειψη χώρου, πιὸ συχνὰ δημοσιεύω ποιήματα συνδρομητῶν μου στὴ Σελίδα παρὰ τακτικῶν συνεργατῶν μου στὸ φύλλο.

Πολὺ χαρμόσυνες εἰδήσεις μοῦ δίνει ἡ *Μεγάλη Ἑλλάς*. Στὸ Ἀρσάκειο Πατρῶν, τὰ μεγάλα βραβεῖα τὰ πῆραν φέτος δυὸ Δικαιοποιοί. Καὶ τὸ μὲν «Παπαγεωργοπουλείειον» τὸ πῆρε ἡ *Μέλισσα*, ἡ ὁποία διακρίθηκε «ἐπὶ ἐπιμελείᾳ καὶ χρηστοηθείᾳ καθ' ὅλην τὴν ἐν τῇ Σχολῇ φοίτησιν αὐτῆς, καὶ τῆς ὁποίας ἡ γενικὴ τοῦ ἔτους βαθμολογία ἔρχεται ἡ πρώτη κατὰ σειρὰν προόδου»· τὸ δὲ «Γεροκωσταποπούλειον», γιὰ τὴν ὡραιότερη σύνθεση, τὸ πῆρε ἡ *Κλαίρη*. «Σοῦ τὸ γράφω, — προσθέτει ἡ *Μεγάλη Ἑλλάς*, — γιατί ξέρω πόσο θὰ χαρῇς γιὰ τὴ διάκριση αὐτὴ τῶν παιδιῶν σου, ἀφοῦ τόσο συντελεῖς στὴν ἠθικὴ καὶ διανοητικὴ τους ἀνάπτυξη... Φέτος δόθηκαν κι' ἄλλα βραβεῖα, δεύτερα καὶ τρίτα, ποὺ κι' αὐτὰ μπορεῖ νὰ τὰ πῆραν Δικαιοποιοί· ἐγὼ ὅμως δὲν γνωρίζω ἄλλη ἀπὸ τὴ *Μικρὴ Ἐπαρχωΐτισσα* κι' ἄς τὸ ἀναγγείλουν μόνος τους». — Ἡ ἴδια μοῦ γράφει, ὅτι ἂν κι' ἔχει λόγους νὰ ἐπιμένῃ, κ' ἐκθέτει τοὺς λόγους της, — ὅτι ἡ πικραλλίδα εἶναι εἶδος ραδικιοῦ, ὅμως, ἐπειδὴ ἐπιμένει ὁ κ. Σταματίου πὼς εἶναι δυὸ φυτὰ ἄσχετα, χωριστά, πρέπει νὰ τὸ πικραδεχθοῦμε. Ὅσο γιὰ τὸ «Πένταθλο», τὴν ἐνθουσίασε τόσο πολύ, ὥστε γι' ἀγάπη τοῦ θὰ παρατείνῃ ἀκόμα τὴ διαμονή της στὸν κόκλο μας, ἀν καὶ νομίζει πὼς ἔχει περάσει... τὸ ὅριο ἡλικίας. Καὶ συμφωνεῖ ὅτι τὸ «Πένταθλον» πρέπει νὰ εἶναι ὁλως.δόλου ἑλληνικόν, χωρὶς διαγωνισμὸ μετκφράσεως καὶ χωρὶς γαλλικὲς Ἀσκήσεις.

Σάνθιππε, ὁ κ. Φαίδων Ἕλλας τὸ γράμμα σου κι' εὐχαρίστως σοῦ ἀπαντᾷ. Καὶ τὸ Θέατρο ἔχει βέβαια τὰ «τρωτά» του, τὶς ἀτέλειές του καὶ τὶς κακές του ἐπιδράσεις. Γιατί ὑπάρχει καὶ ταπεινὸ θέατρο ὅπως ὑπάρχει καὶ ὑψηλό, — ἠθικὸ καὶ ἀνήθικο, βλαβερὸ καὶ ὠφέλιμο. Ἀλλὰ γι' αὐτὰ δὲν εἶπε τίποτα ὁ κ. Φαίδων, γιατὶ δὲν ἐπρόκειτο περὶ Θεάτρου, ἀλλὰ περὶ Κινηματογράφου, ποὺ τὸν συνέκρινε μὲ τὸ Θέατρο κι' αὐτὸ ὁ τὸ ἔβρισκε γενικὰ ἀνώτερο καὶ λιγότερο βλαβερό, ὅπως καὶ εἶναι. Θὰ τἄλεγε ἴσως, ἂν συνέκρινε τὸ Θέατρο μὲ τὴν Ἐκκλησία ἢ μὲ τὸ Σχολεῖο. Ὅλα στὸν κόσμο εἶναι σχετικά. Τίποτα τὸ ἀπόλυτο καὶ τὸ τέλειο δὲν ὑπάρχει. Τὸ κάθε τί ἔχει καὶ τὰ καλά του, ἔχει καὶ τὰ κακά του. Ἔτσι καὶ τὸ Θέατρο. Κι' ὅταν λέμε γιὰ κάτι, περιφρονητικὰ ὅπως λές, «αὐτὸ εἶναι θεατρικίζιστικο», ἐννοοῦμεν πὼς εἶναι ψεύτικο, προσποιημένο, ὑποκριτικό, ὑπερβολικό, στομφώδες, κατ' ἀντίθεση π.χ. πρὸς τὸ ἁπλό, τὸ φυσικό, τὸ μετρημένο, τὸ ἀληθινὸ τῆς ζωῆς. Κι' ἀποβλέπουμε βέβαια σὲ κακὸ Θέατρο, ποὺ ἔκει ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἐλαττώματα· ἐνῶ τὸ καλὸ κι' ἀληθεια ἔχει, καὶ φυσικότητα, κι' ἁπλότητα, κι' εἰλικρίνεια. Διαφέρει, βλέπεις, ἔργο ἀπὸ ἔργο, καὶ ἠθοποιὸς ἀπὸ ἠθοποιό, καὶ τέχνη ἀπὸ βαναυσοτέχνια.

Χαίρω πολύ, *Ταναγραία*, ποὺ ἀποφάσισες, ἔστω καὶ ἀργά, νὰ μοῦ γράψῃς καὶ σὲ βεβαιῶ ὅτι ἐξαιρετικὰ μ' εὐχαρίστησε τὸ πρῶτο σου γράμμα. Γιατί εἶδα πὼς εἶσαι κορίτσι μὲ ἀνώτερο γοῦστο καὶ ξέρεις νὰ διαλέγῃς καὶ νὰ πρατιμᾷς τὸ καλύτερο... Ὄχι, δὲν σᾶς ξεχνᾶ ὁ κ. Τέλλος Ἄγρας· τὸν μόνο δὲν ἔχω νὰ δημοσιεύω συχνὰ διηγήματα καὶ ποιήματα, γιατὶ τὰ τέσσερα μυθιστορήματα καὶ ἡ Ἀθηναϊκὴ Ἐπιστολὴ γεμίζουν σχεδὸν τὸ φύλλο. Θὰ ξαναρχίσω σὲ λίγο ποὺ θὰ τελειώσῃ τὸ «Θαυμαστὸ Ταξίδι». Θὰ σοῦ κκκοφανῇ βέβαικ, ἀφοῦ σ' ἀρέσῃ τόσο αὐτὸ τὸ ἔργο, ἀλλὰ θἀποζημιωθῇς μὲ πολλὰ κομμάτια τοῦ κ. Τέλλου Ἄγρα ἀπ' αὐτὰ ποὺ σ' «ἐνθουσιάζουν». Γιὰ τὸ «Στὴ Σκιὰ τοῦ Πύργου» δὲν συμφωνῶ ὅτι εἶναι ἁπλῶς μυθιστόρημα περιπετειῶν. Δὲν ἔχει βέβαια τὴ λογοτεχνικὴ ἀξία τοῦ «Ταξιδιοῦ». Ἀλλὰ κι' αὐτὸ εἶναι καλογραμμένο, ἔχει ὕφος καὶ δίνει καὶ γνωσεις ἀπὸ τὴν Ἀγγλικὴ ἱστορία καὶ ζωὴ τῆς ἐποχῆς τοῦ Κρόμβελ.

Τὸ ξέρω, *Τάνια*, πὼς μᾶγαπᾷς καὶ πὼς μὲ διαβάζεις τώρα δέκα χρόνια. Ἀλλὰ γι' αὐτὸ ἴσα-ἴσα θέλω νὰ μοῦ γράφῃς συχνότερα καὶ νὰ κυριεύῃς αὐτὴν τὴν «κακὴ τεμπελιὰ» ποὺ σ' ἐμποδίζει... Χαρτὶ τῶν λύσεων σοῦ ἔστειλα. Τὴν ἔγκριση τοῦ ψευδωνύμου σου θὰ τὴν εἴδες. Ἐκεῖνο ποὺ προτιμοῦσες τὸ ἔχει ἄλλη.

Πεταχτὸ Ναυτάκι, ἐλπίζω νὰ μὴν περιορισθῇς σ' αὐτὰ τὰ «δυὸ λόγια», ἀλλὰ νὰ μοῦ γράψῃς πιὸ συχνὰ τώρα ποὺ ἔχεις κάιρό. Γι' αὐτὲς τὶς «μιμήσεις» εἴπαμε κ' εἶναι περιττὸ νὰ ξαναποῦμε. Ὡστόσο σὲ συγχαίρω πὼς διακρίνεις τόσο καλὰ τὴ διαφορὰ τοῦ γνησίου... Ὅσο γιὰ τὸν Κινηματογράφο, κι' ὁ κ. Λαμπαδάριος στὸ βιβλίο του λέγει ὅτι θὰ ἦταν χρήσιμος, ἂν τὸν χρησιμοποιοῦσαν γιὰ τὰ παιδιὰ μὲ κατάλληλα ἔργα, καὶ δὲν θὰ ἔβλαπτε τόσο τὴν ὑγεία, ἂν οἱ παρεστάσεις γινόνταν στὸ ὑπαιθρο τὸ κλοκαίρι.

Ἀδικκ παρκπονεῖσαι, *Νιαγάρα*, γιατὶ ἐγὼ ἀπαντῶ σ' ὅλους χωρὶς διάκριση, κι' ἡ μόνη διάκριση ποὺ κάνω, εἶναι ὅταν τελειώνω τὸν διαθέσιμο χῶρο τῆς Ἀλληλογραφίας *καὶ κατ' ἀνάγκην* ἀρίνω κάποιες ἐρωτήσεις χωρὶς ἀπάντηση. Κατὶ τέτοιο θὰ συνέβῃ καὶ μὲ τὶς δικές σου. Θὰ σοῦ ἀπαντοῦσα τώρα γιὰ τὸν Βέργ, ἀλλὰ δὲν θυμοῦμαι πιὰ τί ἀκριβῶς μὲ ρωτοῦσες. Ὅσο γιὰ τὸ περιοδικὸ αὐτὸ ποὺ θέλεις νὰ σοῦ πῶ τὴ γνώμη μου, ὄχι. δὲν εἶναι καθόλου καλό. Γράφεται *ἀπὸ νέους* ποὺ δὲν ξέρουν νὰ γράφουν, εἶναι γεμάτο λάθη, ἀσυντάξιες, ἀναρθογραφίες, ἀκαλαισθησίες, καὶ χαλᾶ τὸ γοῦστο τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ.

Νὰ τί μοῦ γράφει σχετικῶς κι' ὁ *Θεοφάνης Γ. Γαβριηλίδης*, ποὺ μένει τώρα σ' ἕνα δροσερὸ χωριὸ τῆς Χαλκιδικῆς «Μὲ ἀγανάκτηση βλέπω μερικὰ περιοδικ

ποῦ ἔκαμε ὁ τυπογράφος ! καμμιὰ σχέση βέβαια δὲν ἔχει ἡ καρπαζιὰ μὲ τὸ κερπούζι· τὸ διόρθωσε·) ***Λεσβιόπουλο*** (πολὺ μοῦ ἄρεσε ἡ περιγραφὴ τῆς ἐκδρομῆς στὸ βουνό· τώρα ποῦ ἡσύχασες, θὰ μοῦ γράψῃς συχνότερα;) ***Ἀντιγόνην*** (χαίρω ποὺ πέτυχε ἡ «Μικρὰ Ἀγγελία» σου καὶ καθημέρα ἔχεις γράμματα ἀπὸ Δικαπλασόπουλα ποὺ τόσο σὲ χαροποιοῦν.) ***Κόκκινην Μεραμπέλ*** (ἔλαβα καὶ τὸ Ἀνέκδοτό σου γιὰ τὴν «Κυριακή» καὶ τὰς Ἀσκήσεις σου!) ***Ζακυνθινὸ Μενεξεδάκι*** (πολὺ καλὴ ἡ Συλλογή σου γιὰ πρώτη φορά· σ' εὐχαριστῶ καὶ γιὰ τάλλα ποὺ γράφεις· ναί, ὁ Λεξιγριφος αὐτὸς εἶναι παλαιὸς καὶ γνωστότατος·) ***Χλωμὴν Βασίλισσαν*** (κι' ἐγὼ πρότιμῶ αὐτὰ τὰ «Παιδικὰ Πνεύματα» ἐκ τοῦ φυσικοῦ, ὅταν εἶναι, ἐννοεῖται, ἐπιτυχημένα· νὰ μοῦ στέλνῃς πάντα κι' ἐγὼ θὰ διαλέγω·) ***Ἀνθούλαν*** (μπορεῖς νὰ πάρῃς κι' ἄλλο ψευδώνυμο καὶ στὴν ἔγκρισιν νὰ βάλουμε ἕνα σημεῖο ποὺ νὰ τὸ ξέρουμε μόνο ἐσὺ κι' ἐγώ· ἔτσι δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ τὸ «ἀνακαλύψουν», ἂν μάλιστα δὲν τὸ ἀῇς· οὔτε στὶς πιὸ στενάς σου φίλες...) ***Πηλιορείτικο Κεράσι*** (δὲν ἀμφιβάλλω γιὰ τὰ ἀποτελέσματα· ἤταν δυνατὸ «νὰ πάνε χαμένοι» τόσοι κόποι ; σὲ συγχαίρω λοιπὸν καὶ τώρα θὰ σὲ παρακαλέσω νὰ μοῦ γράψῃς μὲ πιὸ σκοῦρο μελάνι, γιατ' εἶδα κι' ἔπαθα νὰ διαβάσω τὸ γράμμα σου...) ***Μάγισσαν*** (σοῦ ἔστειλα τὸ Βραβεῖο καὶ Μ. Μυστικά· μὴν ἔχεις καμμιὰ «τύφη»· γιὰ ὅλους ὑπάρχει τόπος καὶ καιρός, προπάντων γιὰ τοὺς μικρότερους ποὺ μποροῦν νὰ περιμένουν· ἔπειτα μὴν ξεχνᾷς πῶς στοὺς περισσότερους Διαγωνισμοὺς οἱ διαγωνιζόμενοι διαιροῦνται κατὰ ἡλικίας·) ***Μαγεμένο Ἀκρογιάλι*** (γιὰ τὰ κομμάτια σου δὲν ἦλθε ἀκόμα ἡ σειρά· τοὺς νὰ τὰ διαβάσω· βλέπω τώρα πῶς ἔχεις γράψει κι' ἄλλο σ:ὸ τέλος τοῦ γράμματός σου· ἀλλ' αὐτὸ δὲν θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψει πρώτο γιατί δὲν δέχομαι τώρα κομμάτια, καὶ δεύτερο γιατί δὲν εἶναι γραμμένο μόνο του, σὲ χωριστὸ χαρτί·) ***Φαντίναν*** (ἔλαβε·) ***Κόρην τοῦ Βουνοῦ*** (σὲ συγχαίρω, καλὸ ταξίδι· νὰ ἰδῶ λοιπόν, θὰ μοῦ γράψῃς τώρα τακτικώτερα ;) ***Ἀνάγεννηθεῖσαν Ἑλλάδα*** (χαίρω ποῦ ξαναρχίζεις τὴν τακτικὴ ἀλληλογραφία καὶ ἐλπίζω, ὄχι μόνο μὲ λόγια.) ***Γεώργον Ν. Διώκην*** (εὐχαριστῶ πολὺ τὸν ἀδελφό σου, ἀλλὰ πρὸς τὸ παρὸν δὲν ἔχω ἀδόλου τόπο· ἀργότερα νὰ ἰδοῦμε·) ***Θαλασσίαν Αὔραν*** (χαίρω πάρα πολὺ γράφε μου·) ***Νέμεσιν*** (ἔντεκα χρόνια ; ὦ, τί παλιὲς καὶ καλὲς φίλες!) ***Μαρίαν Κορὲ*** (καλῶς ἦλθες· καλῶς νὰ ἔλθουν κι' οἱ ἄλλες· χαίρω ποὺ θὰ λαβαίνῃς τώρα μέρος στὴν κίνηση.) ***Σπετσιωτάκι*** (λυσόχαρα ἔστειλα· ὁ Ε. Π. δὲν εἶναι·) ***Μῆλο Φιρίκι*** (ἐλήφθη· ναί)· ***Ἀστραπόβροντο*** (ἔλαβε)· ***Γλυκειὰν Χαραυγὴν*** (ὁ ἔλαβα·) ***Χρυσαλλίδα. Βαρῶνον Πομμερσοῦ*** κτλ. κτλ.

Ἀκρίταν, Μοκοκό, Τρελὴν Πεταλουδίτσαν, Κόκκινον Διάβολον, Δημ. Καρβέλαν, Μανώλην Χατζηγιάννην (ἔστειλα).

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβε μετὰ τὴν *10 Ἰουλίου* θὰ ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ 240ου Διαγωνισμοῦ.

Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι 14 Σεπτεμβρίου.

496. Λεξίγριφος

Ἄρθρο μόνο μ' ἕνα μέρος
Ἀπ' τὸ σῶμα ἂν ἑνωθῇ,
Ὁ τυφλὸς αὐτὸς ὁ γέρος
Ὤ, τί θεῖα ποὺ τραγουδεῖ!..

Μαρμένη Γαζία

497. Δογοπαικτικὸς Λεξίγριφος

Ἀπ' τὴ Σάμο τὸ βαπόρι μας
Διευθυνόταν πρὸς τὴ Θράκη,
Μὰ περνώντας ἐσταθήκαμε
Σ' ἕνα ὄμορφο νησάκι.

Ἀλπινιστὴς

498. Μεταγραμματισμὸς

Εἶμαι ποταμὸς πλατύς,
Τὸ λαιμό μου ὅμως ἀλλάζεις
Κι' ἔρμετὸ βλέπεις εὐθὺς
Κι' ἀπ' τὸ φόβο σου φωνάζεις.

Πέτρος Ριονσαί

499. Ἀναγραμματισμὸς

Ὁπῶς εἶμαι, τρέχω, βρέχω...
Μ' ἀπ' τὰ γράμματα ποὺ ἔχω
Ἕνα μόνο ἂν μοῦ *διπλώσῃς*
Κι' ὅλα μου τ' ἀνακατώσῃς,
Τόσο ἀφθονα θὰ βρέξω,
Ποὺ μιὰ λίμνη θὰ ἰδῇς ἔξω.

Μικροσκοπικὸς Γίγας

500. Πυραμὶς

```
          +
        * + *
      * * + * *
    * * * + * * *
  * * * * + * * * *
* * * * * + * * * * *
```

Οἱ σταυροὶ καθέτως κοινότατον ἔντομον. Ὁριζοντίως ἐκ τῶν ἄνω: σύμφωνον,— τρωκτικόν,— ὄργανον ἀκουστικὸν καὶ μουσικόν,—ποταμὸς τῆς Ἑλλάδος μὲ τὸ δημῶδες ἱστορικόν του ὄνομα, — ὅ,τι ἀκατάληπτον καὶ ἀνεξήγητον, — πόλις τῆς Γερμανίας, πατρὶς μεγάλου φιλοσόφου.

Κωνσταντῖνος Δ. Βεργόπουλος

501. Ἐπιγραφὴ

Μ Ν Α Π
Ο Ρ Τ Ε
Ι Ρ Α Ν
Ν Ο Τ Σ

Ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις.

Χρυσαλλὶς

502-506. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ προσθήκῃ ἑνὸς γράμματος εἰς ἑκάστην τῶν κάτωθι λέξεων, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ, ἄλλαι τόσαι λέξεις:

ἀγών, ἄρτος, ὄνος, ἄλλος, ὄμμα.

Ζακυνθινὸ Μενεξεδάκι

507. Ποικίλη Ἀκροστιχὶς

Τὸ πρῶτον τῆς πρώτης τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων, τὸ δεύτερον τῆς δευτέρας, τὸ τρίτον τῆς τρίτης καὶ καθεξῆς, ἀποτελοῦν μέγαν καλλιτέχνην τῆς ἀρχαιότητος:

1, Τὸ τρώγεις· 2, Τὸ πίνεις· 3, Κοιμᾶσαι μέσα· 4, Τὸ φυτεύεις· 5, Τὸ λατρεύεις· 6, Τὸ καβαλλικεύεις (ἀλλὰ δὲν εἶναι ζῶον·) 7, Εἶσαι ὅσο πηγαίνεις εἰς τὸ σχολεῖον.

Τζὼν Π. Μανιατέκουλος

508. Φωνηεντόλιπον

γπ - τ - φλ - σ - μ - τ - λττμτ - τ

Μῆλο Φιρίκι

509. Γρῖφος

```
λι          λι
λι         λι λι    λι
λι   σάκκα λι λι    λι
λι         λι λι λι
λι         λι    λι
```

Βωμὸς τῆς Λευτεριᾶς

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

510. Enigme

Les hommes ont plus besoin
[de moi que d'or,
Car sans moi souvent ils meur-
[rent sur leurs richesses;
Si je pique la main qui me fait
[des caresses,
A celle qui me bat je donne
[mon tresor.

Ἑνδεξὸ Σοβλι

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 18

257. Ὀβολὸς (ὁ Βόλος.)—258. Γαστὴρ-ἀστήρ. — 259. Οἶνος-αἶνος.— 260. Ὁ πεῦκος, ἡ πεύκη. τὸ πεῦκον.—261.

```
  Κ
 ΑΡΑ
ΚΡΗΝΗ
ΚΡΑΝΑΟΣ
ΜΕΣΣΗΝΙΟΣ
ΤΑΧ
ΑΥΡ
ΙΟΝ
ΕΣΤ
ΑΙΑ
ΜΕΙ
ΝΟΝ
```

262. ΔΕΝΔΡΟΝ (ἔνδον, νερόν, ῥόδον, ὄρνεον.)— 263. Ἄλας (ΘΑΛΑΣσα).— 264. ***Τάχ' αὔριον ἔσται ἄμεινον.*** Ἡ ἀνάγνωσις κανονικῶς. (ΤΑΧυδρόμος, ΑΥΡα, ΙΟΝιον, ΕΣΤία, ΑΙΑχός, ΜΕΙζον, ΝΟΝαι.)—265. Οὐδεὶς ἀναμάρτητος εἰ μὴ ὁ Θεός.— 266. ***Δέκα ἐντολαὶ ἐγράφησαν ἐπὶ δύο πλακῶν.*** (ε δέκα, ἐν τῷ λέ, εγ ραφ εἰς ἄν, ἐπὶ δύο πλα κόν.)—267. Donnez le bon exemble.— 268. Vanité des vanité, tout est vanité.

ΑΙ ΔΙΑΚΟΠΑΙ ΕΦΘΑΣΑΝ

Προμηθευθῆτε τόμους τῆς Διαπλάσεως νὰ περάσετε εὐχάριστο καλοκαίρι.

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς ***Α' Περιόδου*** (1879—1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς πέντε: 7ος, 12ος, 14ος, 18ος καὶ 19ος. Ἕκαστος τόμος δρχ. ***25***, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δρχ. ***28,50*** διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δρχ. ***35*** διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς ***Β' Περιόδου*** (1894—1927) ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 34 ἐν ὅλῳ. Ἕκαστος τόμος ἄρραφος δρ. ***80*** καὶ ραμμένος δρ. ***85***. Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμάς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρχ. ***5*** ὁ ἄρραφος καὶ δρχ. ***15*** ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρχ. ***23*** εἴτε ἄρραφος εἴτε ραμμένος.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλᾶ στοιχεῖα δρ. 6 (τὸ ἐλάχιστον τίμημα.) Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἡ λέξις, μὲ παχεῖα δὲ στοιχεῖα λεπτὰ 70 καὶ μὲ κεφαλαῖα δρ. 1.

Ὁ χωρὶστὸς στίχος δρ. 3.

Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

/ΚΗ' — 598/

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΕΙΡΑΤΩΝ ΚΑΛΙΦΑΞ

Διαγωνισμὸς (ΚΗ' — 429) παρατείνεται μέχρι τέλους Αὐγούστου. Ἀκάνθινον Ῥόδον, εὐχαριστοῦμεν. Περιμένομεν ἀπαντήσεις ἀπὸ Λιλάντα, Μαγεμένο Βασιλόπουλο, Ἀρχαία Ἑλλάδα, Κελευθόσπορε, Θαλασσοταραχή.

Ὁ Γραμματεύς:
Στενακμὸς τοῦ Πόνου

/ΚΗ' — 599/

Ψυχὴ τῆς Λέσβου—Ν. Ἀγγελῆς.
Ἀπ' τὸ τέννις
Ἔξυπνη Γατούλα, Πεταλούδα

/ΚΗ' — 600/

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Β' ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΔΙΑΛΥΘΕΝΤΟΣ ΚΟΡΙΤΣΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΕΥΑ»

Βραβεῖον Α') ΑΑΤΑΝΙΑ /Πόλεμος, Ξενοπούλου/, Β') ΧΙΜΑΙΡΑ /Πλούσιοι καὶ Φτωχοί, Ξενοπούλου/, Γ') ΒΡΑΓΙΟΑ /Ἰσαβέλλα Ξενοπούλου/, Δ') ΜΑΓΙΣΣΑ /Δειγήματα τῆς Στάνης, Χριστοβασίλη/, Ε') ΜΙΛΙΦΝΑ /Δομνίκα, Δημοπούλου/.

Παρακαλοῦμε νὰ μᾶς συχωρέσετε τὴν ἀσυχωρετη ἀργοπορία. Ὅσες βραβεύθηκαν ἂς στείλουν Δ/σεις στὴν Μπιτιναν Ζαντέ, Δίβρην Λαμπείας.

/ΚΗ' — 601/

Η Δ/σίς μου ἀλλάζει: Νίτσαν Βαρούχα, Ἀσφναῖς Μελεδυζίου Κρήτης.
Ἀνέσπερη Εὐτυχία

/ΚΗ' — 602/

Ἀνταλλάσσω τετραδιάκια μὲ παιδιὰ πάνω τῶν 15 χρονῶν. Δ/σις: Κατίνα Καλαϊτζάκη (διὰ ΕΚ) Ἀσφναῖς Μαλεδυζίου Κρήτης.
Ἰβάνα

/ΚΗ' — 603/

Λῆδα... «Κυρία Ἀγκαθάκη», Πορφυρογέννητη, ἀλληλογραφοῦμε; Δ/σις: ρ. γ. Μακρυγιάννη. Μυρόλευστη

/ΚΗ' — 604/

Ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικὰ καὶ κάρτες μὲ ὅλο τὸ Διαπλασόκοσμο. Δ/σις μου: Tazime-Feridié, Tsaïlak Soltak No 21 (pour Orietta), Constantinople—Turquie.
Ὀριέττα

/ΚΗ' — 605/

Ἐσμεράλδα μου, χίλια γλυκὰ φιλιὰ καὶ καλὸ ταξεῖδι.
Ὀριέττα

/ΚΗ' — 606/

Πλησιάσατε ἀλλὰ ξέφευγες, Κόκκινε Διάβολε· δὲν εἶμαι ὁ Πέτρος Ἀθηναῖος (Σ. Δ. —Βέβαια). Πέτρος Ριονσαί

/ΚΗ' — 607/

Ἠὼς—Ἑλένη Νομικοῦ.
Φοιτητὴς

/ΚΗ' — 608/

Ἐπιθυμῶ νὰ ἀλληλογραφήσω μὲ Διαπλασόπουλα-ες τοῦ Ἐξωτερικοῦ. Δ/σις: *Démétre G. Yamouyanne, Poste-Restante, Plomarion—Lesbos.*

/ΚΗ' — 609/

ΠΑΤΡΑ-ΓΚΟΣ ΑΣΤΗΡ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ

Α' ΜΕΓΑΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ἀγράφων καρτῶν (τοπείων).

Προθεσμία τρίμηνος. Συμμετοχὴ κατὰ βούλησιν (ἄνω τῶν πέντε δραχμῶν).

ΒΡΑΒΕΙΑ:

1ον) Φωτογραφικὴ μηχανή.

2ον) Ὡρολόγιον (χειρὸς ἢ τοίχου κατὰ βούλησιν).

3ον) Φοὺτ-μπὼλλ No 5 (πλῆρες) δι' ἀφόρι ἢ ταυτότης χρυσῆ διὰ κορίτσι.

4ον) Ἀγαλμάτιον μαρμάρινον.

Οἱ πέντε ἑπόμενοι ἀνὰ ἓν μετάλλιον ἐπαίνου.

ΣΠΕΥΣΑΤΕ!!!

Περιμένομεν ἀπ' ὅλους-ες.

Δ/σις: Ἀνδρέαν Γιαννακόπουλον, Τρῶν Ναυάρχων — *Ρήγα Φερραίου*, Πάτρας.

Ὁ τῶν Διαγωνισμῶν:
Μικρὸς Γυμνασιόπαις

/ΚΗ' — 610/

Λάουρα, θεῖος Ἀλέκου ἐπιμένει νὰ πληροφορηθῇ ποῦ θὰ περάσῃ τὸ καλοκαίρι τὸ Ζ. Π. Ψ-ρος
Ἑλλάδες Παλιγγενεσία

/ΚΗ' — 611/

Ἀνταλλάσσω τετραδιάκια μὲ ὅλους-ες. Ἰσπανίολα, Φτωχὸ Χαμόμηλο, Κουκουναρόβερμμένε, Σαμιωτοπούλα, Μακντόφ, Ζουλέϊκα στεῖλτε. Δ/σις: Νίκη Θωμᾶ, Κενταύρων 104, Βόλος.
Λάουρα

Τύποις ΞΕΝ. ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10, Ἀθῆναι